

POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
Petro Pesonen 2007

Koekuoppaa kaivetaan Pohjanperänkankaan asuinpaikalla

MUSEOVIRASTO

Tiivistelmä

Polvijärvi Pohjanperänkangas

PK 4224 02 HORSMANAHO ja 4224 05 KUOREVAARA, p= 6962654, i= 3623056, z= 87-89,5 m
mpy

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Museovirasto / arkeologian osasto

Kaivauksenjohtaja: FL Petro Pesonen

Pohjanperänkangas otettiin Museoviraston arkeologian osaston koekaivausr ryhmä 1:n kesän 2007 kenttätöohjelmaan. Kiinteistön Kankaanlaita (607-414-76-54) maanomistajalla on aie myydä tila rakennustarkoitukseen ja koska asuinpaikan laajuus ei ollut tarkemmin tiedossa, oli kivikautisen asuinpaikan laajuus kyseisen tilan alueella selvittettävä. Ainoat tiedot muinaisjäännöksestä ennen koekai vauksia olivat maan pinnalle näkyvät kolme asumuspainannetta ja niistä saadut koekuoppa löydöt tilan länsilaidalla. Koekai vauksen tavoitteena oli selvittää kivikautisen asuinpaikan rajat sekä ottaa asumuspainanteista GPS-koordinaatit .

Pohjanperänkankaalta löydettiin tutkimusten yhteydessä kaksi ennestään tuntematonta asumuspainannetta sekä muu kuopanne. Kahdesta asumuspainanteesta laadittiin pintavaaitusten perusteella verkkoprojektio. Kohteelta laadittiin myös pintaprofiilikartta. Löytöjä saatiin 62 koekuopasta eli kaikkiaan 169:stä koekuopasta 36,7 % oli löydöllisiä. Muinaisjäännöksen laajuus on koekuoppahavaintojen perusteella noin 500 x 75-100 metriä. Koekuoppalöytöjä ja likamaahavaintoja on koko tutkimusalueella kahden eri muinaisrantatörmän päällä. Erityisiä keskittymiä ei ole havaittavissa vaan löydöllisiä kuoppia on harvakseltaan koko matkalla. Alueen länsiosassa havaittiin muutamassa koekuopassa alempi kulttuurikerros 40-55 cm syvyydellä, joka oli podsoloituneen puhtaan hiekan alapuolella. Ilmiö havaittiin heikosti erottuvan muinaisrantatörmän kohdalla – mahdollisesti tämä törmä on tuulen tai rantavoimien johdosta kerrostunut vanhemman kulttuurikerroksen päälle. Yhdessä koekuopassa alemmassa kulttuurikerroksessa oli myös löytöjä.

Suurin osa löydöistä on kvartsia ja palanutta luuta. Kolme hiotun kivilajiesineen katkelmaa ovat kaikki liusketta, palasia isommista esineistä. Keramiikkalöydöt ovat pelkästään asbestisekoitteista keramiikkaa, suurin osa tunnistamattomia pieniä paloja, mutta yhden koekuopan keramiikkalöydöt ovat varhaista asbestikeramiikkaa. Koekuopasta 670/540 löytyi voimakkaasti punaiseksi värjäytyneestä maasta runsaasti palanutta luuta sekä pieniä rautaesineen katkelmia. Nämä saattavat kieliä jopa metallikauden asutusvaiheesta paikalla, mutta yhtä hyvin ne saattavat olla historiallisen ajan rautaa – kankaalla on paljon merkkejä historiallisen ajan toiminnasta. Lisäksi löytyi joitakin paloja asbestia, punamultaa ja palanutta savea. Länsiosassa olevaan isoon asumuspainanteeseen tehdystä koekuopasta otettiin talteen myös hiiltynyttä tuohta, joka mahdollisesti liittyy asumuksen seinä- tai kattorakenteisiin.

Löydöt: KM 36742: 1-94

Ajoitus: kivikausi, varhainen asbestikeramiikka, myöhäiskivikausi

Tutkitun alueen laajuus: n. 80000 m² koekuopin, yhteensä 42,25 m²

Kenttätöaika: 9.-20.7.2007

Tutkimuskustannukset: Museovirasto, arkeologian osasto

Tutkimusraportti: Petro Pesonen 23.11.2007 Museoviraston arkeologian osaston arkisto

Sisällysluettelo

1. Arkistotiedot.....	1
2. Johdanto	2
3. Tutkimushistoria, sijainti ja topografia	3
Tutkimushistoria.....	3
Asuinpaikan sijainti ja topografia.....	3
4. Kaivauksen toteutus ja kaivaustekniikka	5
5. Kaivaushavainnot ja löydöt	7
Muinaisjännöksen laajuus.....	7
Löydöt.....	16
6. Yhteenveto.....	17
Negatiivi- ja kuvaluettelo	18
Dialuettelo	19
Digikuvaluettelo	20
Karttaluettelo	21
GT –karttaote.....	22
Peruskarttaote	23
Muut kartat	24
Valokuvataulut	34

1. Arkistotiedot

POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS (607010023)

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
Petro Pesonen 2007

<i>Kunta:</i>	Polvijärvi
<i>Kylä:</i>	Sotkuma
<i>Tilat ja maanomistajat:</i>	607-414-76-11 , RIITAKORPI , om. Mutanen Taisto Matti, os. Solantie 92, 83750 Sotkuma 607-414-76-49 , KANKAANSIVU , om. Kohonen Heimo Kalevi, os. Solantie 97, 83750 Sotkuma 607-414-76-54 , KANKAANLAITA , om. Havula Lauri oikeudenomistajat, os. Karikkotie 1 A 007, 80160 Joensuu 607-414-81-6 , WAARALA , om. Mutanen Taisto Matti, os. Solantie 92, 83750 Sotkuma 607-414-81-10 , HONGIKKO , om. Mutanen Taisto Matti, os. Solantie 92, 83750 Sotkuma
<i>Peruskartta:</i>	4224 02 HORSMANAHO ja 4224 05 KUOREVAARA
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	p= 6962654, i= 3623056, z= 87-89,5 m mpy
<i>Aiemmat tutkimukset:</i>	Petro Pesonen, tarkastus 1997, Juha-Pekka Joonas & Eija Ojanlatva, inventointi 2002
<i>Kertomukseen liittyvät löydöt:</i>	KM 36742: 1-94 (saviastian paloja 133 kpl, kivilajiesineen katkelmia 3 kpl, kvartsikaapimia 3 kpl, kvartsiveitsi, kvartsi-iskoksia 358 kpl, rautaesineen katkelmia 9 kpl, palanutta luuta 976 kpl, palanutta savea 1 kpl, asbestia 12 kpl, asbestia/talkkia 1 kpl, punamultaa 3 kpl, hiiltynyttä tuolta 10 kpl, saostumia, mahdollisesti rautaa 162 kpl)
<i>Aiemmat löydöt:</i>	KM 30458 (kvartsi-iskoksia 4 kpl) KM 33206: 1-3 (kvartsi-iskoksia 2 kpl, palanutta luuta 16 kpl)
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	144644-144665
<i>Diapositiivit:</i>	60826-60845
<i>Digikuvat:</i>	DG2:1-18

2. Johdanto

Pohjanperänkangas otettiin Museoviraston arkeologian osaston koekaivausryhmä 1:n kesän 2007 kenttätöohjelmaan. Kiinteistön Kankaanlaita (607-414-76-54) maanomistajalla on aie myydä tila rakennustarkoitukseen ja koska asuinpaikan laajuus ei ollut tarkemmin tiedossa, oli kivistisen asuinpaikan laajuus kyseisen tilan alueella selvitettävä. Ainoat tiedot muinaisjäännöksestä ennen koekaivauksia olivat maan pinnalle näkyvät kolme asumuspainannetta ja niistä saadut koekuoppalöydöt tilan länsilaidalla. Koekaivauksen tavoitteena oli selvittää kivistisen asuinpaikan rajat sekä ottaa asumuspainanteista GPS-koordinaatit .

Kaivaustutkimuksia johti allekirjoittanut, piirtäjänä toimi FM Satu Koivisto ja tutkimusavustajana HuK Tiina Kinnunen. Kaivajina oli kolme arkeologian opiskelijaa: HuK Satu O’Ceallacháin, fil. yo Laija Simponen ja fil.yo Noora Taipale. Kenttätöitä tehtiin 9.-20.7.2007. Jälkityöt on tehty syksyn ja talven 2007 aikana. Kaivauksenjohtaja on luettellonut löydöt ja laatinut kaivausraportin, piirtäjä piirtänyt kenttäkartat puhtaaksi ja tutkimusavustaja puhdistanut löydöt sekä avustanut valokuvien saattamisessa arkistokelpoisiksi.

Helsingissä 23.11.2007

FL Petro Pesonen

3. Tutkimushistoria, sijainti ja topografia

Tutkimushistoria

Pohjanperänkankaan kivistinen asuinpaikka löytyi vuonna 1997 iltapuhteina tehdyn harrastusluonteisen muinaisjäännösten etsinnän tuloksena. Tuolloin käynnissä olivat historiallisen ajan asuinpaikkoihin kohdistuneet kaivaukset Sotkuman kylässä. Samassa yhteydessä löytyivät myös muut tunnetut Polvijärven asumuspainannekohteet, Lahnasuo ja Rukoushuone, joista jälkimmäisellä tehtiin myös lyhyt koekaivaus jo vuonna 1997. Vuoden 1997 tarkastuksessa kankaalla havaittiin kaksi asumuspainannetta, joista pienempään tehdystä koekuopasta löytyi kvartsi-iskoksia (KM 30458). Vuonna 2002 Juha-Pekka Joona ja Eija Ojanlatva inventoivat Polvijärven kunnan muinaisjäännökset Pohjois-Karjalan museon ”Polkuja esihistoriaan” –projektin puitteissa. Tuolloin he kartoittivat Pohjanperänkankaan asuinpaikan ja löysivät aiemmin havaitsemattoman asumuspainanteen edellisten läheltä. Tähän painanteeseen tehdystä koekuopasta saatiin löytöinä palanutta luuta (KM 33206: 3). Joona ja Ojanlatva tekivät koekuopan myös aiemmin löydettyyn suurempaan asumuspainanteeseen ja löysivät kvartseja ja palanutta luuta (KM 33206: 1-2).

Asuinpaikan sijainti ja topografia

Asuinpaikka sijaitsee Rukkojärven kaakkoispuolella, kuivuneen Pohjanlammen luoteispuolella, Soiaan vievän tien eteläpuolella olevalla kankaalla. Lännessä lähin talo on Vaarala, osoitteessa Solantie 92, Solantiestä 100 m pohjoiseen ja idässä Heimo Kohosen omistama talo osoitteessa Solantie 97. Vaaralan talon lounaispuolella olevasta hiekkakuopasta on kvartsilöytöjä, tämä kohde on muinaisjäännösrekisterissä nimellä Polvijärvi Vaarala (607010008). Todennäköisesti Vaaralan asuinpaikka

ja Pohjanperänkangas ovat samaa asuinpaikkakokonaisuutta. Idässä muinaisjäännös rajautuu toistaiseksi Kohosen taloon, mutta se saattaa jatkua myös siinä suunnassa. Pohjoisessa asuinpaikka rajattiin vuoden 2007 tutkimuksissa siten, että pohjoisraja on tontin 607-414-76-54 kohdalla pääosin 75-100 metriä em. tiestä – lännempänä asuinpaikka ulottuu tielle asti. Asuinpaikan pohjoisraja noudattelee suurelta osin 89,5 m mpy korkeuskäyrää. Etelässä asuinpaikkaa ei varsinaisesti tutkimusten yhteydessä rajattu, mutta se rajautunee jyrkähkön törmän alapuolelle ja noudattelee n. 85 m mpy korkeutta. Muinaisjäännös ulottuu viiden kiinteistön alueelle (ks. arkistotiedot). Asuinpaikan laajuus on tämänhetkisten tietojen perusteella noin 500 x 75-100 metriä ja muinaisjäännökseksi on rajattu 40 600 m² kokoinen alue, tästä noin 17 000 m² eli hieman alle puolet kiinteistön 607-414-76-54 alueella.

DG2:1. Tutkimusalueen keskiosaa.

Asuinpaikka sijaitsee pääosin talousmäntyä kasvavalla hiekkakankaalla. Erityisesti alueen itä- ja länsiosissa on hyvin kuivaa mäntykangasta, paikoin hiekan päällä on vain jäkälikköä. Alueen keskiosassa asuinpaikan eteläpuolella on kallionyppylä, jonka itäpuolella on rehevää ja pusikkoista sekametsää, sen eteläpuolella on soistunutta Pohjanlampea. Nyppylän tuntumassa on aiemmin ollut paikallisen informantin mukaan talo ja sille on johtanut idästä tie. Lehtipuita on myös runsaasti muinaisjäännöksen itäosan eteläpuolella, kuivan kankaan ja eteläpuolella olevan niittynä olevan pellon välisellä alueella. Tämä on aikoinaan aukkohakattua ja äestettyä, nyt risukkoiseksi taimettunutta aluetta. Kivikautinen asuinpaikka on pääosiltaan kahdella muinais-Saimaan rantatörmällä, joista alempi on selvemmin näkyvissä vasta em. kallionyppylän itäpuolella sekametsässä. Ylempi törmä on taas tällä alueella loivempi, mutta jyrkkenee kallionyppylän länsipuolella jyrkähköksi rantatörmäksi. Täällä alempi törmä häviää näkyvistä tiheän pusikonkin vuoksi – paikoin se on kapeana hyllynä näkyvissä (esim. koekuopan 470/270 kohdalla). Länsipuolella ylemmän törmän yläpuolella on vielä hyvin heikosti erottuva matala törmä, jolla oli myös joitakin löytöjä – siten, että niitä oli joissakin kuopissa selvästi erottuvassa alemmassa kulttuurikerroksessa. Välitörmä näyttäisi siten muodostuneen joko tuuli- tai rantaerosion toimesta ja peittäneen kulttuurikerrosta. On siis mahdollista että tuo alempi kulttuurikerros on jopa Suur-Saimaan maksimia vanhemmalta ajanjaksolta. Asiaa ei ole tässä yhteydessä mahdollista kuitenkaan tarkemmin selvittää. Näiden törmien yläpuolella on

vielä kaksi selvää törmää, lähempänä Solantietä. Tutkimusalueen itäpäässä ylemmän asuinpaikka-törmän päällä kulkee metsäautotie (todennäköisesti juuri em. hävinneelle talolle johtanut tie) ja Kohosen talo on alemmalla tasanteella. Pihassa on useita vajoja, joiden länsipuolella on aukeaa, kulu-nutta tannerta ja n. 5 x 20 m kokoinen hiekkakuoppa, jonka eteläpuolella on horsmittunut vanha pelto tai perunamaa. Talon ja horsmikon eteläpuolella on suota. Mäntykankaalla on useita ristiin rastiin kulkevia metsäautoteitä.

Alueen länsipäässä on sähkölinjan muuntaja, jonka tuntumassa on myös usean kiinteistön rajapyykki. Hieman tästä itään havaittiin kaivausten yhteydessä kivetty kuoppa, joka purettaessa osoittautui olevan alkuaan noin 60 x 90 cm oleva ja suorakaiteen muotoinen. Kuopan länsireunassa oli maatu-keen ison puun jäänteet – todennäköisesti pylvään. Kuopan molemmin puolin on pienet maakum-mut, jotka ovat kuopasta kaivettua maata. Mitä ilmeisimmin kuoppa on suhteellisen moderni sähkö-pylvään tai vastaavan tuentaa varten tehty rakennelma. Kuoppa entisöitiin sen tyhjentämisen jälkeen.

Asuinpaikalta tunnettiin entuudestaan kolme asumuspainannetta, painanteet 1-3, joista painanteet 1-2 löytyivät vuonna 1997 ja painanne 3 vuonna 2002. Kaivausten yhteydessä tutkimusalueen itäosan alemmalla tasanteella havaittiin selvä, ennestään tuntematon asumuspainanne sekä toinen mahdolli-nen asumuspainanne. Lisäksi rekisteröitiin joukko erilaisia kuopanteita, osa selvästi resentejä mutta ainakin yksi kuopista on mahdollisesti esihistoriallinen.

DG2:9. Iso asumuspainanne (painanne 2) alueen keskiosassa. NE-SW.

Lännen suunnasta *ensimmäinen asumuspainanne* (painanne 3, löyd. 2002, GPS-koordinaatit: p= 6962 668, i= 3623 012) on kooltaan n. 6,5 x 4 m ja hyvin matala, heikosti ympäristöstään erottuva. Siitä löydettiin vuoden 2002 inventoinnin yhteydessä palanutta luuta. Itse painanteeseen ei nyt tehty koekuoppaa lainkaan, mutta kaikista sen läheisyydessä olleista koekuopista tuli löytöjä. *Seuraava painanne* (painanne 1, löyd. 1997, GPS-koordinaatit: p= 6962 665, i= 3623 034) sijaitsee edellisestä 17 metriä itäkoilliseen. Painanne on muodoltaan pyöreähkö, halkaisijaltaan noin viisi metriä. Se erottuu maastossa selvemmin kuin edellinen painanne. Vuonna 1997 tähän painanteeseen tehdystä koekuopasta löytyi kvartsi-iskoksia. Vuoden 2007 koekuopat eivät sattuneet painanteeseen, mutta

suurimmasta osasta sen lähelle tehdyistä koekuopista saatiin löytöjä. Asumuspainanteesta laadittiin verkkoprojektio 50 cm välein tehtyjen pintavaaitusten avulla. *Kolmas asumuspainanne* (painanne 2, löyd. 1997, GPS-koordinaatit: p= 6962 657, i= 3623 084). Painanne on suorakaiteen muotoinen ja mitoiltaan 9 x 5,5 metriä. Tästä painanteesta löydettiin vuoden 1997 inventoinnissa kvartssia ja palanutta luuta. Nyt sen itäreunalle osuneesta koekuopasta 480/320 löytyi palanutta savea, kvartssia, palanutta luuta sekä hiiltynyttä tuohta, joka on peräisin koekuopan seinämässä havaitusta mahdollisesta asumuksen hiiltyneestä seinä- ja/tai kattorakenteesta. Vuoden 2007 koekaivausten yhteydessä havaittiin kaksi ennestään tuntematonta painannetta, joista *painanne 4* (GPS-koordinaatit: p= 6962 713, i= 3623 194) on mitoiltaan 5 x 3,5 metriä. Sen molemmin puolin tehdyistä koekuopista tuli löytöjä, joten vaikkei se varmasti asumuspainanne olekaan, on sitä syytä pitää kuitenkin mahdollisena sellaisena. Sen sijaan kaikkein itäisin painanteista, *painanne 5* (GPS-koordinaatit: p= 6962 732, i= 3623 265) on varsin selvä ja erottuu maastossa hyvin selvästi. Se sijaitsee alemmalla muinaisranta-terassilla, yli metrin muita painanteita alempana. Mitoiltaan painanne on 7 x 5 metriä ja sitä ympäröi heikosti erottuvat 1,5-2 metriä leveät vallit, painanteen länsipäässä on selkeähkö oviaukon paikka. Koekuoppa 580/490 tehtiin painanteen kaakkoiskulman vallille ja siitä tuli runsaasti löytöjä: asbestikeramiikkaa, kvartssia, palanutta luuta ja asbestia. Oviaukon tuntumaan tehdystä koekuopasta 579,50/480 tuli niin ikään runsaasti löytöjä, samoja löytölajeja kuin painanteen valliltakin. Näiden painanteiden lisäksi muinaisjäänökseksi tulkittiin myös metsäautotien varrella oleva 2 x 3 m kokoinen *kuopanne* (GPS-koordinaatit: p= 6962 705, i= 3623 141). Lisäksi alueella on useita kuoppia ja kuopanteita, joista osa on selvästi resentejä kuten tervahaudat painanteen 4 eteläpuolella, osa mahdollisesti esihistoriallisia kuten painanne asumuspainanteen 5 länsipuolella.

4. Kaivauksen toteutus ja kaivaustekniikka

Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää Pohjanperänkankaan asuinpaikan laajuus erityisesti myytävän kiinteistön alueella, mutta mahdollisuuksien mukaan asuinpaikan laajuus muutenkin. Tähän pyrittiin laatimalla alueelle koekuoppaverkosto kymmenen metrin välein selvästi erottuville rantatörmille, jolla asumuspainanteet sijaitsevat noin 30 metrin syvyydelle törmästä sisämaahan päin. Pistokokeenomaisesti koekuoppia kaivettiin pitkinä linjoina kauemmaksi rantatörmistä sekä myös ylemmille törmille. Alueen itäpäässä verkkoa harvennettiin ja koekuoppalinjoja tehtiin sik-sak – menetelmällä, jossa linjat leikkasivat törmiiä harvemmin välein.

Koekuopitusmetodinä käytettiin nopeaa menetelmää, jossa kuopat kaivettiin lapiolla mahdollisia kiinteitä rakenteita kuitenkin silmälläpitäen ja kaivettu maa seulottiin alusmuovin päällä. Seulan silmäkoko oli 4 mm. Löydöt otettiin talteen ja seulottu maa kaadettiin takaisin kuoppaan ja turve”hattu” asetettiin takaisin kuopan päälle. Koekuoppien koko oli 50 x 50 cm. Kunkin koekuopan edustavin profiili dokumentoitiin kirjallisesti ja joistakin otettiin valokuvia ja muutama profiili myös piirrettiin. Havainnot on kirjattu koekuoppaluetteloon. Koska koekuoppien koko on ns. normaali-menetelmään verrattuna vain neljännes, voidaan sanoa, että yksikin löytö koekuopasta on jo selvä merkki muinaisjäänöksestä.

Kaivauskoordinaatisto laadittiin pääilmansuuntien mukaan siten, että x-koordinaatti kasvoi pohjoiseen ja y-koordinaatti itään. Suuntien määrittelyyn käytettiin bussolia ja y-linjan suunta on siten 0 gon. Kiintopisteitä alueella käytettiin useita ja ne on merkitty yleiskarttaan, korkeus siirrettiin Rukkojärvestä (maastokartalla korkeus 81,40 m mpy), Pienen ja Ison Rukkovaaran välistä mökkitietä pitkin. Siirrolle tuli matkaa n. 1,2 km. Kiintopisteet ovat seuraavat:

- 1) kanto koekuopan 500/350 lähellä – 88,79 m mpy
- 2) kivi ajouran varressa lähellä koekuoppaa 570/410 – 89,05 m mpy

Näistä jälkimmäinen on selvästi merkitty mustalla tussilla, kiintopiste on kiven korkein kohta. Yleiskartta on tehty rullamitan, bussolin, prisman ja linjakeppien avulla. Koekuoppia kaivettiin yhteensä 169 kpl, joten kaivauspinta-alaksi tuli 42,25 m². Löydöt otettiin talteen kuopittain, kaivauskerroksia ei käytetty. Kuoppien kaivamisen ja dokumentoinnin jälkeen ne täytettiin ja maisemoitiin.

DG2:2. Koekuoppaa 580/490 kaivetaan, Laija Simponen. NW-SE.

Muinaisjännöksen pohjoisraja merkittiin maastoon sinisellä UPM-Kymmenen merkintänauhalla, jotka sidottiin puihin, poikkeuksena tutkittavan tontin kaakkoiskulma, jossa rajauksena käytettiin tontin rajamerkkiä. Rajauspisteet mitattiin GPS-paikantimella ja ne myös piirrettiin yleiskarttaan. Rajauspisteet ovat seuraavat (länneä lähtien):

p= 6962 702, i= 3622 970
 p= 6962 695, i= 3623 028
 p= 6962 690, i= 3623 089
 p= 6962 714, i= 3623 143
 p= 6962 730, i= 3623 187
 p= 6962 764, i= 3623 241
 p= 6962 775, i= 3623 280
 p= 6962 814, i= 3623 335
 p= 6962 795, i= 3623 385 (rajapyykki)

5. Kaivaushavainnot ja löydöt

Muinaisjäännöksen laajuus

Löytöjä saatiin 62 koekuopasta eli kaikkiaan 169:stä koekuopasta 36,7 % oli löydöllisiä. Likamaata tai mahdollista likamaata havaittiin 60 koekuopassa, eli lukumäärä on lähes sama kuin löydöllisissä koekuopissa. Usein molemmat havainnot yhdistyvät samassa kuopassa, ei kuitenkaan aina. Muinaisjäännöksen pinnalle näkyvistä rakenteista (asumuspainanteet, kuopat) on selostettu jo topografian yhteydessä.

Muinaisjäännöksen laajuus on koekuoppahavaintojen perusteella noin 500 x 75-100 metriä. Koekuoppalöytöjä ja likamaahavaintoja on koko tutkimusalueella kahden eri muinaisrantatörmän päällä. Erityisiä keskittymiä ei ole havaittavissa vaan löydöllisiä kuoppia on harvakseltaan koko matkalla. Muinaisjäännös on rajattu 45-75 metrin syvyydelle selvästi erottuvasta muinaisrantatörmästä pohjoiseen/luoteeseen. Rajaus on merkitty maastoon sinisellä merkintänuhalla (ks. edellinen luku).

DG2:13. Koekuopan 510/260 pohjoisprofiili, jossa puhtaan hiekan alla kulttuurikerros. S-N.

Alueen länsiosassa havaittiin muutamassa koekuopassa alempi kulttuurikerros 40-55 cm syvyydellä, joka oli podsoloituneen puhtaan hiekan alapuolella. Ilmiö havaittiin heikosti erottuvan muinaisrantatörmän kohdalla – mahdollisesti tämä törmä on tuulen tai rantavoimien johdosta kerrostunut vanhemman kulttuurikerroksen päälle. Alempi kulttuurikerros havaittiin koekuopissa 510/210, 490/250, 500/250, 520/250, 500/260 ja 510/270. Vain koekuopassa 500/250 alemmassa kulttuurikerroksessa oli löytöjä, kvartsi-iskoksia. Koekuopassa 490/250 oli löytöjä ylemmässä kulttuurikerroksessa, mutta ei alemmassa. Oheiseen luetteloon on kerätty koekuopista tehdyt havainnot.

x	y	z	kuvaus	löydöt
470	190	88.77	heti turpeen alla tummanharmaa likamaa , sitten ruskea likamaa 28 cm syvyydelle, kaivettu 40 cm	KM 36742: 1-2 asbestikeraamiikkaa 3 kpl, kvartsi-iskos
480	190	89.13	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-

490	190	89.26	normaali podsolimaannos, puhdas maa 33 cm syvyydellä, kaivettu 52 cm	-
470	200	88.71	normaali podsolimaannos, ruskea likamaa 30 cm syvyydelle, kaivettu 42 cm	-
480	200	88.97	normaali podsolimaannos, ruskea likamaa 30 cm syvyydelle, kaivettu 50 cm	-
490	200	89.13	heikko podsolimaannos, ehkä likamaata , puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 44 cm	-
500	200	89.47	normaali podsolimaannos, jossa huuhtoutuneen maan seassa suhteellisen runsaasti hiiliä, sitten ohut ruskean likamaan kerros , puhdas maa 30 cm syvyydellä, sen jälkeen heikosti värjäytynyt alempi kulttuurikerros 35-40 cm syvyydelle, kaivettu 42 cm, löydöt yleimmästä kerroksesta	KM 36742: 3 kvartsi-iskos
470	210	88.77	normaali podsolimaannos, sitten ruskea likamaa 30 cm syvyydelle, kaivettu 40 cm	seulan läpi meni muutama minikokoinen kvartsi
480	210	88.97	ohut huuhtoutumiskerros, mahdollinen likamaa 25 cm syvyydelle, kaivettu 45 cm	-
490	210	89.19	normaali podsolimaannos, ruskea likamaa 23 cm syvyydelle, kaivettu 50 cm	KM 36742: 4 kvartsi-iskos
500	210	89.39	normaali podsolimaannos, puhdas maa 33 cm syvyydellä, kaivettu 47 cm	-
510	210		normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, sitten puhdas hiekkakerros (5-10 cm) ja sen jälkeen hiilinen ruskea likamaa n. 7 cm paksuutta, jonka jälkeen puhdas harmaa pohjamaa 43 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
470	220	88.68	normaali podsolimaannos, ehkä likamaata , puhdas pohjamaa 32 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	KM 36742: 5-6 kivilajiesineen katkelma, kvartsi-iskoksia 3 kpl
480	220	88.98	ohut huuhtoutumiskerros, sitten ruskea likamaa 30 cm syvyydelle, kaivettu 43 cm	-
490	220	89.20	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	KM 36742: 7 kvartsi-iskoksia 4 kpl
500	220	89.61	normaali podsolimaannos, kellertävää hiekkaa, puhdas maa 36 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
470	230	88.58	normaali podsolimaannos, ruskea likamaa 28 cm syvyydelle, kaivettu 53 cm	KM 36742: 8 kvartsi-iskoksia 2 kpl
480	230	88.95	ohuen huuhtoutumiskerroksen alla pohjois- ja länsiprofiilissa vahva tummanharmaa, hiilinen likamaa 26 cm syvyydelle, muutoin ruskea likamaa jatkuu kuopan lounaiskulmassa 55 cm syvälle, kaivettu 65 cm	KM 36742: 9-12 kivilajiesineen katkelma, kvartsi-iskoksia 3 kpl, asbestia/talkkia 1 kpl, palanutta luuta 2 kpl
490	230	89.24	normaali podsolimaannos, sitten ruskeaa likamaata kunnes puhdas pohjamaa 32 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm, löytöjä koko kuopan syvyydeltä	KM 36742: 13-14 kvartsi-iskoksia 9 kpl, palanutta luuta 50 kpl
500	230	89.50	normaali podsolimaannos, puhdas maa 27 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	KM 36742: 15 kvartsi-iskos
470	240	88.29	heti turpeen alla tummanruskeaa likamaata ohut kerros, sitten ruskeaa likamaata (erityisesti itäprofiilissa), puhdas maa 29 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	KM 36742: 16 kvartsi-iskoksia 16 kpl
480	240	88.97	heti turpeen alla tummanruskeaa likamaata 5 cm kerros, sitten ruskeaa likamaata 25 cm syvyydelle, jonka jälkeen puhdas pohjamaa, kaivettu 40 cm	KM 36742: 17-18 kvartsi-iskos, palanutta luuta 6 kpl

490	240	89.30	paksu huuhtoutumiskerros, mahdollisesti likamaata , puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 41 cm	KM 36742: 19 kvartsi-iskoksia 6 kpl
500	240	89.35	normaali podsolimaannos, puhdas maa 28 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
510	240	89.96	sekoittunut huuhtoutumiskerros (johtunee männyn juurista), puhdas pohjamaa 25 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
520	240	90.28	normaali podsolimaannos, puhdas maa 28 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
530	240	90.22	normaali podsolimaannos, voimakas rikastunut kerros huuhtoutumiskerroksen jälkeen, sitten karkeaa hiekkaa (poikkeaa muista koe-kuopista), puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
540	240	90.66	heti turpeen alta lähtien hyvin tummaa maata aina 40 cm syvyydelle saakka, ei liene kuitenkaan likamaata, kaivettu 50 cm	-
550	240	91.40	normaali podsolimaannos, puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
469,50	250	87.92	vahva huuhtoutumiskerros (lähes 15 cm), sitten vaaleanruskea hiekka (pehmeää rinne- maata) 52 cm syvyydelle, jonka jälkeen puhdas pohjamaa, kaivettu 60 cm	KM 36742: 20 kvartsi-iskoksia 3 kpl
480	250	88.95	paksu, hiilinen huuhtoutumiskerros, mahdollisesti likamaata huuhtoutumiskerroksen alla, puhdas maa 28 cm syvyydellä, kaivettu 43 cm	KM 36742: 21 kvartsi-iskoksia 5 kpl
490	250	89.29	normaali podsolimaannos, tosin runsaasti hiiltä huuhtoutumiskerroksen alapinnassa, sitten tummanruskea likamaakerros 25 cm syvyydelle, josta löydöt, myös palaneita kiviä . Sitten puhdasta maata ja koilliskulmassa alempi kulttuurikerros 40 cm syvyydellä, josta ei löytöjä, kaivettu 70 cm	KM 36742: 22-23 kivilajiesi- neen katkelma, kvartsi-iskoksia 4 kpl
500	250	89.56	normaali podsolimaannos, jossa voimakas rikastumiskerros, sitten vaaleankeltainen hie- ka 45 cm syvyydelle, ohut puhtaan harmaan hiekan kerros ja 50-55 cm syvyydellä heikosti rusehtava likamaakerros , josta kvartsia, kai- vettu 65 cm	KM 36742: 24 kvartsi-iskoksia 7 kpl
510	250	90.03	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 41 cm	-
520	250	90.10	normaali podsolimaannos, mutta puhtaan maan alla ruskean likamaan kerros 43-50 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	-
480	260	88.88	osittain tummanharmaa pintakerros, sitten ruskea likamaa 10-30 cm pinnasta, jonka jälkeen puhdas pohjamaa, kaivettu 55 cm	KM 36742: 25 kvartsi-iskoksia 9 kpl
490	260	89.19	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
500	260	89.31	turpeen alla 15 cm harmaa kerros, jossa sisällä rippeitä valkeasta huuhtoutumiskerroksesta, sitten vaaleankeltainen hiekka (17 cm paksu kerros) ja sen jälkeen punertavanruskea likamaakerros (5-10 cm), jossa löydöt, puh- das pohjamaa 45 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 26 kvartsi-iskoksia 11 kpl
510	260	89.87	ohut huuhtoutumiskerros, voimakas rikastu- miskerros, puhdas maa 24 cm syvyydellä, kaivettu 43 cm	-

520	260	90.22	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm, vaikea kaivaa männynjuurien vuoksi	-
469,50	269,50	86.86	tummanharmaa pintamaa, sitten mahdollisesti ruskea likamaa , puhdas pohjamaa 30 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 27 kvartsi-iskoksia 7 kpl
480	270	88.55	heti ohuen huuhtoutumiskerroksen alla voimakkaasti tummanruskea likamaa 15 cm syvyydelle, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	KM 36742: 28 kvartsi-iskoksia 32 kpl
490	270	89.12	paksu huuhtoutumiskerros, sitten vaaleanruskea mahdollinen likamaa , puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	KM 36742: 29 kvartsi-iskos
500	270	89.22	turpeen alla tummanharmaa 5 cm paksu kerros, sitten ohut huuhtoutumiskerros, puhdas maa 27 cm syvyydellä, mahdollisesti likamaata , kaivettu 40 cm	-
510	270	89.55	normaali podsolimaannos, keltaista hiekkaa 40 cm syvyydelle, sitten tummanruskea 5 cm paksu kerros (mahdollisesti likamaata), jonka jälkeen puhdas pohjamaa, kaivettu 55 cm	-
480	280	88.57	heikko podsolimaannos, ohut huuhtoutumiskerros, mahdollisesti ruskeaa likamaata , puhdas maa 31 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
490	279,50	89.15	normaali podsolimaannos, ehkä heikkoa likamaata , puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 48 cm	KM 36742: 30 kvartsi-iskos
499,50	280	89.34	olematon huuhtoutumiskerros, mahdollisesti likamaata , puhdas maa 33 cm syvyydellä, kaivettu 42 cm	-
510	280	89.60	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
520	280	89.88	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
480	290	88.61	normaali podsolimaannos, jonka alla ruskea likamaakerros noin 35 cm syvyydelle, sitten puhdasta, kaivettu 50 cm	KM 36742: 31 kvartsi-iskos
490	290	89.23	normaali podsolimaannos, vaaleanruskea likamaa , puhdas maa 28 cm syvyydellä, kaivettu 42 cm	KM 36742: 32 kvartsi-iskoksia 3 kpl
500	290	89.35	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 41 cm	-
510	290	89.47	normaali podsolimaannos, paksu huuhtoutumiskerros, jonka alapinnassa ohut ruskean likamaan kerros , puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
520	290	89.67	normaali podsolimaannos, puhdas maa 28 cm syvyydellä, kaivettu 42 cm	-
530	290	89.92	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 53 cm	-
540	290	90.44	normaali podsolimaannos, puhdas maa 29 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	-
550	290	90.44	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 32 cm	-
575	290		normaali podsolimaannos, puhdas maa 27 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
480	300	88.79	olematon huuhtoutumiskerros, jonka alapuolella vaaleanruskea likamaa 27 cm syvyydelle, sitten puhdas maa, kaivettu 40 cm	KM 36742: 33 kvartsi-iskoksia 2 kpl

490	300	89.23	normaali podsolimaannos, huuhtoutumiskerroksen alla n. 20 cm paksu ruskean likamaan kerros , jossa runsaasti löytöjä, puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	KM 36742: 34-35 kvartsi-iskoksia 20 kpl, palanutta luuta 142 kpl
500	300	89.33	normaali podsolimaannos, puhdas maa 28 cm syvyydellä, kaivettu 47 cm	-
510	300	89.36	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 43 cm	-
480	310	88.86	pinnalla täytemaakerros (asumuspainanteen valli?), vanha turvekerros 15 cm syvyydellä, sitten ohut huuhtoutumiskerros, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 47 cm	-
490	310	89.06	normaali podsolimaannos, ruskea likamaa , joka jatkuu 40 cm syvyydelle, kaivettu 60 cm	KM 36742: 36 kvartsi-iskoksia 2 kpl
500	310	89.15	hyvin ohut huuhtoutumiskerros, länsiprofiilissa huuhtoutumiskerroksen alla 10-15 cm paksu tummanruskean likamaan kerros , puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	KM 36742: 37 kvartsi-iskos
510	310	89.26	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 35 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
520	310	89.26	normaali podsolimaannos, puhdas maa 29 cm syvyydellä, kaivettu 37 cm	-
530	310	89.42	paksu huuhtoutumiskerros, puhdas pohjamaa 30 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	-
480	320	88.47	asumuspainanteen sisälle tehty koekuoppa, länsiprofiili: turpeen alla paksu huuhtoutumiskerros 13 cm, sen alla voimakas ruoste, puhdas maa 37 cm syvyydellä, eteläprofiili: voimakas huuhtoutumiskerros jatkuu profiilin länsiosaan, muutoin ruskea likamaa 35 cm syvyydelle, sitten puhdas maa, itäprofiili: ohut huuhtoutumiskerros, jonka alla ruskea likamaa , syvimmillään 35 cm, pohjoisprofiili: suhteellisen paksu huuhtoutumiskerros, jonka alla ruskeaa likamaata 35 cm syvyydelle, ruskean likamaan alaosassa profiilin itäpäässä hiili-/ruoste-/tuohi-”palkki” , joka lienee katkennut kaivettaessa, tuohia otettu talteen, kaivettu 55 cm	KM 36742: 38-42 palanutta savea 1 kpl, kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 17 kpl, palanutta luuta 32 kpl, hiiltynttä tuolta 10 kpl
490	320	88.90	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
500	320	89.04	normaali podsolimaannos, mahdollisesti vaaleanruskea likamaa 10-25 cm syvyydellä, sitten puhdas pohjamaa, kaivettu 38 cm	KM 36742: 43 kvartsi-iskos
510	320	89.16	normaali podsolimaannos, voimakkaita juurten aiheuttamia ruosteita, mahdollisesti vaaleanruskeaa likamaata , puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	KM 36742: 44 kvartsi-iskoksia 2 kpl
520	320	89.16	normaali podsolimaannos, vahva rikastumiskerros ja saostumia, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
530	320	89.28	normaali podsolimaannos, puhdas maa 27 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	-
480	330	88.71	normaali podsolimaannos, tummanruskea rikastumiskerros 20-30 cm syvyydellä, puhdas pohjamaa 40 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	KM 36742: 45 kvartsi-iskoksia 2 kpl
490	330	88.79	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 33 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	KM 36742: 46 kvartsi-iskos

500	330	88.94	hienoa hiekkaa, kuopan lounaiskulmassa voimakkaasti hiiltynyt rakenne turpeen alla ulottuen 35 cm syvyydelle, hiilten ympärillä punaiseksi palanutta hiekkaa, kvartsi 20 cm syvyydeltä	KM 36742: 47 kvartsi-iskos
510	330	89.06	normaali podsolimaannos, puhdas maa 32 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
550	330		normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 42 cm	-
575	330		normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 47 cm	-
480	340	88.62	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 35 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
490	340	88.75	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35-40 cm syvyydellä, löydöt 30 cm syvyydeltä, kaivettu 60 cm	KM 36742: 48 kvartsi-iskos
500	340	88.80	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
480	350	88.50	20 cm paksu vaaleanharmaa pintamaa turpeen alla (huuhtoutunut kerros?), puhdas pohjamaa 35 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
490	350	88.49	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 40 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	-
500	350	88.57	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 32 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
480	360	87.89	tummanharmaa maa (15-20 cm paksulti), puhdas pohjamaa 30 cm syvyydellä, kaivettu 38 cm	-
490	360	88.08	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
500	360	88.23	paksu huuhtoutumiskerros 30 cm syvyydelle, rikastumiskerros jatkuu 70 cm syvyydelle, kaivettu 75 cm	resentiä lasia
510	360		<i>jäänyt dokumentoimatta</i>	
480	370		<i>jäänyt dokumentoimatta</i>	
490	370	87.54	turve 5 cm, harmaa huuhtoutumiskerros 15 cm, puhdas pohjamaa 45 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	-
500	370	87.92	normaali podsolimaannos, puhdas pohjamaa 38 cm syvyydellä, kaivettu 48 cm, löytö 20 cm syvyydeltä	KM 36742: 49 kvartsi-iskos
510	370	88.27	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 65 cm	-
520	370	88.44	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
500	380	87.48	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
510	380	87.76	normaali podsolimaannos, puhdas maa 45 cm syvyydellä, kaivettu 57 cm	KM 36742: 50 kvartsi-iskos
519,50	380	88.37	normaali podsolimaannos, puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 57 cm	KM 36742: 51 kvartsi-iskos
530	380	88.39	normaali podsolimaannos, huuhtoutumiskerrosen alapuolella ruostesaostumia, puhdas maa 33 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
490	390	86.98	turve 5 cm, harmaa kerros noin 15 cm, paikoin valkea huuhtoutumiskerros, puhdas maa 45 cm syvyydellä, rikastumiskerrosen alapinnassa voimakas ruostekerros, kaivettu 60 cm	-

500	390	87.09	turpeen alla tuhkanharmaa kerros, jonka alaosassa valkea huuhtoutumiskerros (yhteensä 20 cm paksult), puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
510	390	87.28	normaali podsolimaannos, puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
520	390		<i>jäänyt dokumentoimatta</i>	
540	390	88.35	normaali podsolimaannos, ruskea likamaa , jossa paikoin hiilihippuja (5-7 cm kerros), puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 44 cm	KM 36742:52 kvartsi-iskoksia 2 kpl, resentiä posliinia
550	390	88.43	normaali podsolimaannos, kuopan pohjoisseinämässä mahdollista likamaata tai puun juurien aiheuttama ruskea läikkä, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 33 cm	-
560	390	88.62	normaali podsolimaannos, puhdas maa 27 cm syvyydellä, kaivettu 33 cm	-
550	400	88.35	metsäautotiellä, podsolimaannos, jota juuret hieman sotkevat, puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 57 cm	KM 36742: 53-54 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 4 kpl
560	400	88.48	normaali podsolimaannos, ruostesaostumia, puhdas maa 27 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
550	410	88.02	hieman soistuva podsolimaannos, pinta tumma, ei varsinaista huuhtoutumiskerrosta, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	KM 36742: 55 kvartsi-iskos
560	410	88.38	podsolissa häiriö (hiiltä/nokea), joka jatkuu syvälle kuopan koilliskulmassa, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 65 cm	resenti haulikon hylsy
570	410	88.60	podsolissa häiriö kuopan itäseinämässä, hiiltynyt juuri tms., puhdas maa 36 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
550	419,50	87.54	hieman lehtomainen pintamaa (5 cm) jonka alapuolella huuhtoutumiskerros, puhdas maa 32 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
560	419,50	88.26	podsolissa tummanharmaa nokiraita keskellä huuhtoutumiskerrosta, jonka alla ruskeaa likamaata 5-10 cm kerros, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	KM 36742: 56 kvartsikaavin
569,50	420	88.45	normaali podsolimaannos, paksu huuhtoutumiskerros, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
580	420	88.52	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
550	430	87.40	tumma pintamaa, jonka alla ohut huuhtoutumiskerros, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
570	430	88.25	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	-
580	429,50	88.45	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 60 cm	-
550	440	87.29	paksu huuhtoutumiskerros, sitten voimakas ruoste, puhdas pohjamaa 28 cm syvyydellä, kaivettu 38 cm	-
580	440	88.40	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
550	450	87.02	normaali podsolimaannos, jossa paksu huuhtoutumiskerros, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 42 cm	-
580	450	87.85	tummanharmaa maa turpeen alla, jonka jälkeä ruskea hiekka, kaivettu vain 25 cm, koska männyn juuria oli liian paljon	-

600	450	88.60	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
549,50	460	87.00	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm, ison männyn juuret hättäsivät kaivamista	-
560	460	87.14	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	-
570	460	87.21	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	-
580	460	87.46	normaali podsolimaannos, huuhtoutumiskerroksen alla ehkä ruskeaa likamaata , puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 65 cm	KM 36742: 57 kvartsi-iskos
590	460	88.19	paksu huuhtoutumiskerros (10 cm), jonka alla ruskeaa likamaata 25-35 cm syvyydellä, puhdas maa 45 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 58 kvartsi-iskoksia 5 kpl
610	460	88.67	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	-
600	460	88.49	normaali podsolimaannos, huuhtoutumiskerroksen alla ehkä ohut ruskean likamaan kerros , puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	KM 36742: 59 kvartsi-iskoksia 23 kpl
580	470	87.41	normaali podsolimaannos, ohut ruskean likamaan kerros huuhtoutumiskerroksen alla, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	KM 36742: 60-61 kvartsi-iskoksia 6 kpl, palanutta luuta 1 kpl
579,50	480	87.31	mustanpuhuvu turvekerros 8 cm, sen alla 12 cm tummanruskea likamaa , sitten puhdas maa 20 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm, koekuoppa on asumuspainanteen länsipäässä olevan "oviaukon" tuntumassa	KM 36742: 62-65 asbestikeraamiikkaa 10 kpl, kvartsi-iskoksia 46 kpl, asbestia 9 kpl, palanutta luuta 286 kpl
580	490	87.11	turve 3 cm, sekoittunut huuhtoutumiskerros 5 cm, sen alla ruskea likamaa 15 cm, puhdas pohjamaa 30 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm, koekuoppa on asumuspainanteen lounaisnurkan tuntumassa, vallin kohdalla	KM 36742: 66-69 asbestikeraamiikkaa 20 kpl, kvartsi-iskoksia 22 kpl, palanutta luuta 221 kpl, asbestia 1 kpl
590	490	87.22	heti turpeen alla sekoittunut likamaakerros 30 cm syvyydelle asti, jonka jälkeen puhdas pohjamaa, kaivettu 45 cm	KM 36742: 70-73 asbestikeraamiikkaa 6 kpl, kvartsi-iskoksia 18 kpl, palanutta luuta 186 kpl, asbestia 2 kpl
600	490	87.50	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
610	490	88.02	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
620	490	88.51	turpeen alla tummanharmaa likamaa 10 cm kerros, sitten ruskea likamaa 10-15 cm, puhdas pohjamaa 30 cm syvyydellä, kaivettu 43 cm	KM 36742: 74-77 varhaista asbestikeraamiikkaa 61 kpl, kvartsi-iskoksia 9 kpl, palanutta luuta 1 kpl, punamultaa 3 kpl
630	490	88.79	normaali podsolimaannos, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
630	500	88.57	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
630	510	88.43	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
600	520	87.10	paksu huuhtoutumiskerros, voimakkaan ruosteinen rikastumiskerroksen alapinta, puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 58 cm	-
609,50	520	87.13	paksu huuhtoutumiskerros, vahva rikastumiskerros, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm, löydöt melko pinnassa	KM 36742: 78 kvartsi-iskoksia 2 kpl
620	520	87.48	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-

630	520	87.81	turpeen alla harmaa likamaa n. 10-15 cm kerros, puhdas maa 35 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 79-80 asbestikeraamiikkaa 2 kpl, kvartsi-iskoksia 3 kpl
640	520	88.45	normaali podsolimaannos, jonka alla mahdollisesti ruskea likamaa 5-10 cm kerros, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	KM 36742: 81-82 kvartsiiveitsi, kvartsi-iskoksia 5 kpl
650	520	88.78	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
640	530	88.06	huuhtoutumiskerroksen alla tumma kerros, mahdollisesti likamaata , puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	-
670	530	88.94	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	-
630	540	87.34	paksu huuhtoutumiskerros, punertava ohut likamaakerros huuhtoutumiskerroksen alla, puhdas pohjamaa 38 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm, kvartsi löytyi puhtaasta maasta	KM 36742: 83 kvartsi-iskos
640	540	87.47	normaali podsolimaannos, huuhtoutumiskerroksen alla paikoin punertavanruskea likamaa , puhdas maa 42 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 84 kvartsi-iskoksia 8 kpl
650	540	88.38	heti turpeen alla paksu 20 cm tummanruskean likamaan kerros , puhdas pohjamaa 42 cm syvyydellä, kaivettu 43 cm	KM 36742: 85 kvartsi-iskos
660	540	88.60	normaali podsolimaannos, suhteellisen paksu ruskean likamaan kerros (20 cm), puhdas maa 37 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 86 palanutta luuta 12 kpl
670	540	88.76	heti turpeen alla mustanruskea, hiilinen maa 10 cm, jossa osin sekoittuneena huuhtoutunutta maata, sitten voimakkaan punaruskean likamaan kerros (15 cm), puhdas maa 25-30 cm syvyydellä, kaivettu 44 cm	KM 36742: 87-88 rautaesineen katkelmia 9 kpl, palanutta luuta 35 kpl
680	540	88.96	ohut huuhtoutumiskerros turpeen alla, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
690	540	89.29	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
720	540	90.23	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
745	540	91.77	pinnalla täytemaakerros noin 20 cm, sitten fossiilinen podsolimaannos, puhdas maa 38 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
639,50	550	87.55	normaali podsolimaannos, huuhtoutumiskerroksen alapuolella vaaleanruskea kerros, mahdollisesti likamaata , puhdas maa 40 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	KM 36742: 89-90 kvartsi-iskoksia 14 kpl, palanutta luuta 2 kpl
660	550	88.44	normaali podsolimaannos, paksu huuhtoutumiskerros, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	-
670	550	88.66	<i>jäänyt dokumentoimatta</i>	KM 36742: 91 saostumaa, mahdollisesti rautaa 162 kpl
653,50	554	88.09	normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 32 cm	-
640	560	87.23	normaali podsolimaannos, mahdollisesti heikkoa likamaata , puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 55 cm	KM 36742: 92-93 asbestikeraamiikkaa 31 kpl, kvartsi-iskos
670	560	88.46	normaali podsolimaannos, puhdas maa 25 cm syvyydellä, sen yläpinnassa voimakkaasti ruostunutta maata, kaivettu 35 cm	-

659	562	88.09	normaali podsolimaannos, suhteellisen tummanruskea rikastumiskerros, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	-
665	570	88.07	normaali podsolimaannos, paksu huuhtoutumiskerros, puhdas maa 25 cm syvyydellä, kaivettu 32 cm	-
671	578,50		normaali podsolimaannos, osittain syvälle meneviä rikastumia, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 50 cm	KM 36742: 94 kvartsi-iskos
676,50	586,50		normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-
682,50	594,50		normaali podsolimaannos, puhdas maa 30 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	-

Löydöt

Suurin osa löydöistä on kvartssia ja palanutta luuta. Kvartsiesineitä löytyi neljä, joista kolme kaavinta ja yksi veitsi. Palaneiden luiden joukossa ei luetteloinnin yhteydessä havaittu esineiden katkelmia. Kolme hiotun kivilajiesineen katkelmaa ovat kaikki liusketta, palasia isommista esineistä. Keramiikkalöydöt ovat pelkästään asbestisekoitteista keramiikkaa, suurin osa tunnistamattomia pieniä paloja, mutta koekuopan 620/490 keramiikkalöydöt ovat varhaista asbestikeramiikkaa. Todennäköisesti myös koekuopasta 630/520 löytyneet palat ovat myös varhaista asbestikeramiikkaa. Molemmat koekuopat ovat asuinpaikan ylemmän terassin tuntumassa muinaisjäännöksen itäosassa, korkeus 87,80 – 88,50 m mpy. Muinaisjäännöksen länsipäässä keramiikkaa löytyi vain aivan läntisimmästä koekuopasta 470/190, joka on jyrkän törmän päällä, korkeus 88,70 m mpy. Muut keramiikkalöydöt ovat pääasiassa alueen itäosan ison asumuspainanteen ympäriltä, koekuopista 579,50/480, 580/490 ja 590/490. Löytöyhteyden (painanne) perusteella voi arvioida, että palat ovat myöhäiskivikautista asbestikeramiikkaa, todennäköisesti Pöljän tyyppiä. Koristelematonta asbestikeramiikkaa löytyi myös kaikkein itäisimmästä koekuopasta 640/560. Löytökorkeus näillä keramiikoilla on 87,10 – 87,20 m mpy.

Koekuopasta 670/540 löytyi voimakkaasti punaiseksi värjäytyneestä maasta runsaasti palanutta luuta sekä pieniä rautaesineen katkelmia. Nämä saattavat kieliä jopa metallikauden asutusvaiheesta paikalla, mutta yhtä hyvin ne saattavat olla historiallisen ajan rautaa – kankaalla on paljon merkkejä historiallisen ajan toiminnasta. Koekuopasta 670/550 otettiin talteen näytteeksi myös saostumia, jotka lienevät rautapitoisia. Saostumat saattavat olla luontaisia. Lisäksi löytyi joitakin paloja asbestia, punamultaa ja palanutta savea. Länsiosassa olevaan isoon asumuspainanteeseen tehdystä koekuopasta 480/320 otettiin talteen myös hiiltynyttä tuhta, joka mahdollisesti liittyy asumuksen seinä- tai kattorakenteisiin.

Löytötaulukko

	kpl	g
Saviastian paloja	133	40,7
Kivilajiesineen katkelmia	3	3,5
Kvartsikaapimia	3	3,4
Kvartsiveitsi	1	24,1
Kvartsi-iskoksia	358	381,3
Palanutta luuta	976	90,5
Palanutta savea	1	1,1
Asbestia	12	3,6
Asbestia/talkkia	1	0,5
Punamultaa	3	0,4
Hiiltynyttä tuhta	10	3,5
Rautaesineen katkelmia	9	2,2
Saostumia, mahd. rautaa	162	120,9
Yhteensä	1672	675,7

6. Yhteenveto

Pohjanperänkangas otettiin Museoviraston arkeologian osaston koekaivausryhmä 1:n kesän 2007 kenttätöohjelmaan. Kiinteistön Kankaanlaita (607-414-76-54) maanomistajalla on aie myydä tila rakennustarkoitukseen ja koska asuinpaikan laajuus ei ollut tarkemmin tiedossa, oli kivikautisen asuinpaikan laajuus kyseisen tilan alueella selvitettävä. Ainoat tiedot muinaisjäännöksestä ennen koekaiivauksia olivat maan pinnalle näkyvät kolme asumuspainannetta ja niistä saadut koekuoppalöydöt tilan länsilaidalla. Koekaiivauksen tavoitteena oli selvittää kivikautisen asuinpaikan rajat sekä ottaa asumuspainanteista GPS-koordinaatit.

Pohjanperänkankaalta löydettiin tutkimusten yhteydessä kaksi ennestään tuntematonta asumuspainannetta sekä muu kuopanne. Kahdesta asumuspainanteesta laadittiin pintavaaitusten perusteella verkkoprojektio. Kohteelta laadittiin myös pintaprofiilikartta. Löytöjä saatiin 62 koekuopasta eli kaikkiaan 169:stä koekuopasta 36,7 % oli löydöllisiä. Muinaisjäännöksen laajuus on koekuoppahavaintojen perusteella noin 500 x 75-100 metriä. Koekuoppalöytöjä ja likamaahavaintoja on koko tutkimusalueella kahden eri muinaisrantatörmän päällä. Erityisiä keskittymiä ei ole havaittavissa vaan löydöllisiä kuoppia on harvakseltaan koko matkalla. Alueen länsiosassa havaittiin muutamassa koekuopassa alempi kulttuurikerros 40-55 cm syvyydellä, joka oli podsoloituneen puhtaan hiekan alapuolella. Ilmiö havaittiin heikosti erottuvan muinaisrantatörmän kohdalla – mahdollisesti tämä törmä on tuulen tai rantavoimien johdosta kerrostunut vanhemman kulttuurikerroksen päälle. Yhdessä koekuopassa alemmassa kulttuurikerroksessa oli myös löytöjä.

Suurin osa löydöistä on kvartsia ja palanutta luuta. Kolme hiotun kivilajiesineen katkelmaa ovat kaikki liusketta, palasia isommista esineistä. Keramiikkalöydöt ovat pelkästään asbestisekoitteista keramiikkaa, suurin osa tunnistamattomia pieniä paloja, mutta yhden koekuopan keramiikkalöydöt ovat varhaista asbestikeramiikkaa. Koekuopasta 670/540 löytyi voimakkaasti punaiseksi värjäytyneestä maasta runsaasti palanutta luuta sekä pieniä rautaesineen katkelmia. Nämä saattavat kieliä jopa metallikauden asutusvaiheesta paikalla, mutta yhtä hyvin ne saattavat olla historiallisen ajan rautaa – kankaalla on paljon merkkejä historiallisen ajan toiminnasta. Lisäksi löytyi joitakin paloja asbestia, punamultaa ja palanutta savea. Länsiosassa olevaan isoon asumuspainanteeseen tehdystä koekuopasta otettiin talteen myös hiiltynyttä tuohta, joka mahdollisesti liittyy asumuksen seinä- tai kattorakenteisiin.

Negatiivi- ja kuvaluettelo

Kuvaaja: Petro Pesonen 2007

Neg.nro Kuva Aihe, suunta Pvm

144644		Yleiskuva Solantieltä. SW-NE	12.7.2007
144645	1	Tutkimusalueen keskiosaa. W-E	12.7.2007
144646		Koekuopan 579,50/480 itäprofiili. W-E	12.7.2007
144647		Koekuoppaa 579,50/480 täytetään, Noora Taipale. SW-NE	12.7.2007
144648	3	Koekuoppaa 580/490 kaivetaan, Laija Simponen. NW-SE	12.7.2007
144649	4	Koekuopan 580/490 itäprofiili. W-E	12.7.2007
144650	5	Yleiskarttaa piirretään, Satu Koivisto.	12.7.2007
144651	6	Koekuoppaa 550/460 kaivetaan, Satu O'Ceallacháin. N-S	12.7.2007
144652		Koekuoppaa 670/540 kaivetaan, Tiina Kinnunen ja Satu O'Ceallacháin. SW-NE	16.7.2007
144653	7	Koekuopan 670/540 länsiprofiili. E-W	16.7.2007
144654	8	Fossiilinen podsoli koekuopan 480/310 eteläprofiilissa. N-S	18.7.2007
144655	9	Koekuopan 480/320 etelä- ja länsiprofiilit. NE-SW	18.7.2007
144656	2	Iso asumuspainanne alueen keskiosassa. NE-SW	18.7.2007
144657	10	Koekuoppaa 520/290 kaivetaan, Tiina Kinnunen ja Satu Koivisto.	18.7.2007
144658		Koekuopitus käynnissä Pohjanperänkankaalla. NW-SE	18.7.2007
144659	11	Koekuopan 510/260 pohjoisprofiili, jossa puhtaan hiekan alla kulttuurikerros. S-N	19.7.2007
144660	12	Kivillä täytetty kuoppa avattuna. SE-NW	19.7.2007
144661		Kivillä täytetty kuoppa avattuna. NE-SW	19.7.2007
144662	13	Viimeisiä kuoppia kaivetaan alueen länsiosassa. NE-SW	20.7.2007
144663	14	Koekuoppaa 470/200 kaivetaan, Noora Taipale ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE	20.7.2007
144664	15	Ryhmäkuva, vasemmalta Satu Koivisto, Tiina Kinnunen, Noora Taipale, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin.	20.7.2007
144665		Ryhmäkuva, vasemmalta Satu Koivisto, Tiina Kinnunen, Noora Taipale, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin.	20.7.2007

Dialuettelo

Kuvaaja: Petro Pesonen 2007

Nro Aihe, suunta Pvm

60827	Tutkimusalueen keskiosaa. W-E	12.7.2007
60828	Koekuopan 579,50/480 itäprofiili. W-E	12.7.2007
60829	Koekuoppaa 580/490 kaivetaan, Laija Simponen. NW-SE	12.7.2007
60830	Koekuopan 580/490 itäprofiili. W-E	12.7.2007
60831	Yleiskarttaa piirretään, Satu Koivisto..	12.7.2007
60832	Koekuoppaa 550/460 kaivetaan, Satu O'Ceallacháin. N-S	12.7.2007
60833	Koekuoppaa 670/540 kaivetaan, Tiina Kinnunen ja Satu O'Ceallacháin. SW-NE	16.7.2007
60834	Koekuopan 670/540 länsiprofiili. E-W	16.7.2007
60835	Fossiilinen podsoli koekuopan 480/310 eteläprofiilissa. N-S	18.7.2007
60836	Koekuopan 480/320 etelä- ja länsiprofiilit. NE-SW	18.7.2007
60837	Iso asumuspainanne alueen keskiosassa. NE-SW	18.7.2007
60838	Koekuoppaa 520/290 kaivetaan, Tiina Kinnunen ja Satu Koivisto.	18.7.2007
60839	Koekuopitus käynnissä Pohjanperänkankaalla. NW-SE	18.7.2007
60840	Koekuopan 510/260 pohjoisprofiili, jossa puhtaan hiekan alla kulttuurikerros. S-N	19.7.2007
60841	Kivillä täytetty kuoppa avattuna. SE-NW	19.7.2007
60842	Kivillä täytetty kuoppa avattuna. NE-SW	19.7.2007
60843	Viimeisiä kuoppia kaivetaan alueen länsiosassa. NE-SW	20.7.2007
60844	Koekuoppaa 470/200 kaivetaan, Noora Taipale ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE	20.7.2007
60845	Ryhmäkuva, vasemmalta Satu Koivisto, Tiina Kinnunen, Noora Taipale, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin.	20.7.2007

Digikuvaluettelo

Kuvaaja: Petro Pesonen 2007

Nro	Aihe, suunta	Pvm
DG2:1	Tutkimusalueen keskiosaa. W-E	12.7.2007
DG2:2	Koekuoppaa 580/490 kaivetaan, Laija Simpsonen. NW-SE	12.7.2007
DG2:3	Yleiskarttaa piirretään, Satu Koivisto.	12.7.2007
DG2:4	Koekuoppaa 550/460 kaivetaan, Satu O'Ceallacháin. N-S	12.7.2007
DG2:5	Koekuoppaa 670/540 kaivetaan, Tiina Kinnunen ja Satu O'Ceallacháin. SW-NE	16.7.2007
DG2:6	Koekuopan 670/540 länsiprofiili E-W	16.7.2007
DG2:7	Fossiilinen podsoli koekuopan 480/310 eteläprofiilissa N-S	18.7.2007
DG2:8	Koekuopan 480/320 etelä- ja länsiprofiilit NE-SW	18.7.2007
DG2:9	Iso asumuspainanne alueen keskiosassa NE-SW	18.7.2007
DG2:10	Koekuoppaa 520/290 kaivetaan, Tiina Kinnunen ja Satu Koivisto.	18.7.2007
DG2:11	Koekuopitus käynnissä Pohjanperänkankaalla NW-SE	18.7.2007
DG2:12	Koekuopan 510/260 pohjoisprofiili, jossa puhtaan hiekan alla kulttuurikerros S-N	19.7.2007
DG2:13	Koekuopan 510/260 pohjoisprofiili, jossa puhtaan hiekan alla kulttuurikerros S-N	19.7.2007
DG2:14	Kivillä täytetty kuoppa avattuna SE-NW	19.7.2007
DG2:15	Kivillä täytetty kuoppa avattuna NE-SW	19.7.2007
DG2:16	Viimeisiä kuoppia kaivetaan alueen länsiosassa NE-SW	20.7.2007
DG2:17	Koekuoppaa 470/200 kaivetaan, Noora Taipale ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE	20.7.2007
DG2:18	Ryhmäkuva, vasemmalta Satu Koivisto, Tiina Kinnunen, Noora Taipale, Laija Simpsonen ja Satu O'Ceallacháin.	20.7.2007

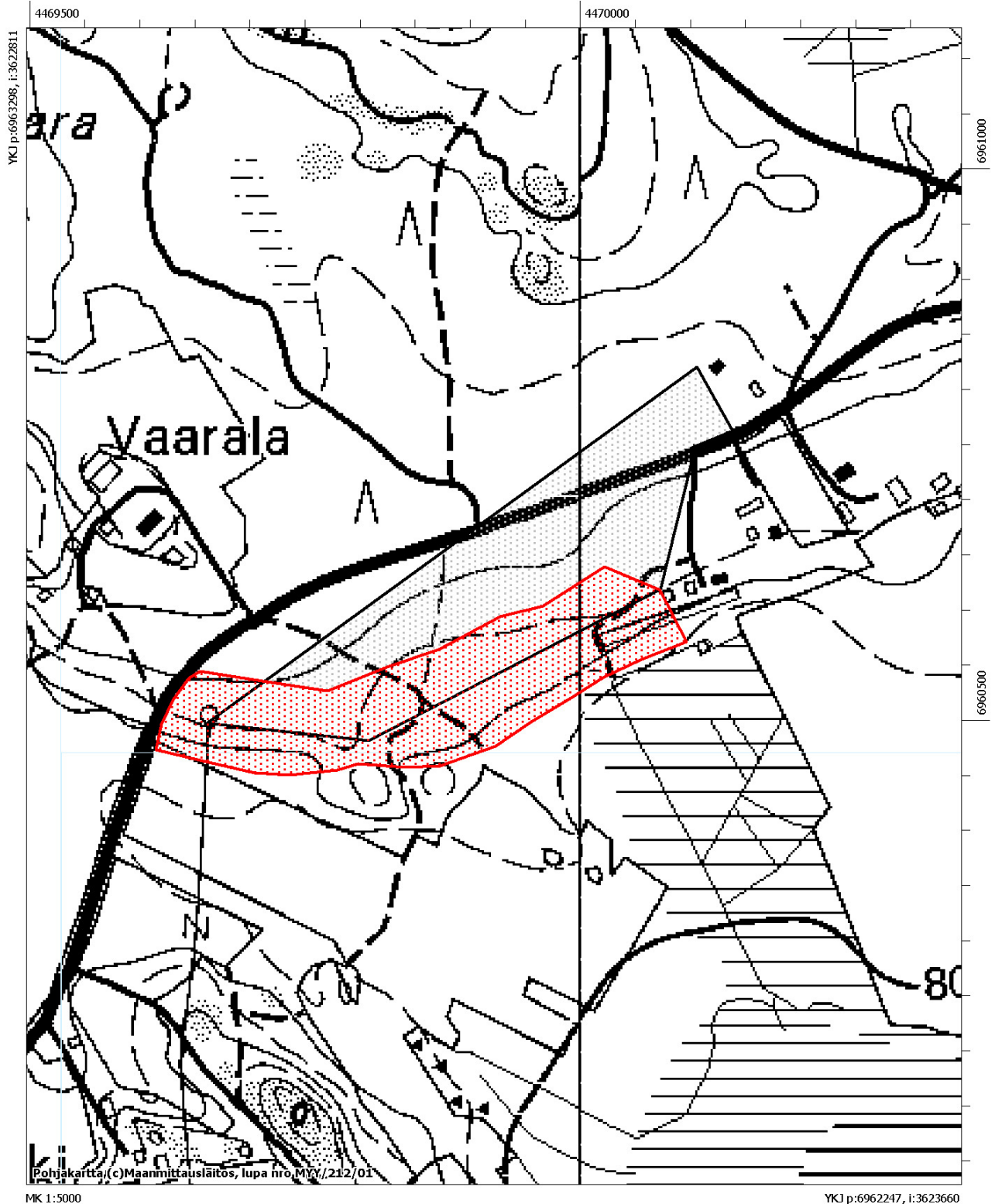
Karttaluettelo

<i>n:o</i>	<i>sivu</i>	<i>kartta</i>	<i>piirtäjä</i>	<i>mk</i>	<i>koko</i>
1	22	GT-karttaote	-	1:200 000	A4, paperi
2	23	Maastokarttaote	-	1:10 000	A4, paperi
3	24	Yleiskartta 1/2	S. Koivisto	1:1000	A3, muovi
4	25	Yleiskartta 2/2	S. Koivisto	1:1000	A3, muovi
5	26	Yleiskartta, jossa muinaisjäännöksen raja	S. Koivisto	1:1500	A3, muovi
6	27	Rinneprofiili 600-456/290 N-S	S. Koivisto	-	A4, paperi
7	28	Painanne 1, vaaituskartta	P. Pesonen	1:1000	A4, paperi
8	29	Painanne 1, verkkoprojektio	S. Koivisto	-	A4, paperi
9	30	Painanne 5, vaaituskartta	P. Pesonen	1:1000	A4, paperi
10	31	Painanne 5, verkkoprojektio	S. Koivisto	-	A4, paperi
11	32	Profiilikartta, koekuoppa 500/260	S. Koivisto	1:10	A4, muovi
12	33	Profiilikartta, koekuoppa 480/320	S. Koivisto	1:10	A3, muovi

Polvijärvi Pohjanperänkangas – kivikautisen asuinpaikan sijainti. Mittakaava 1:200000.

Peruskarttaote 1:5000 (4224 02 HORSMANAHO ja 4224 05 KUOREVAARA). Polvijärvi Pohjanperänkangas – muinaisjäännöksen rajausta punaisella värillä, kiinteistö 607-414-76-54 Kankaanlanta harmaalla rasterilla.

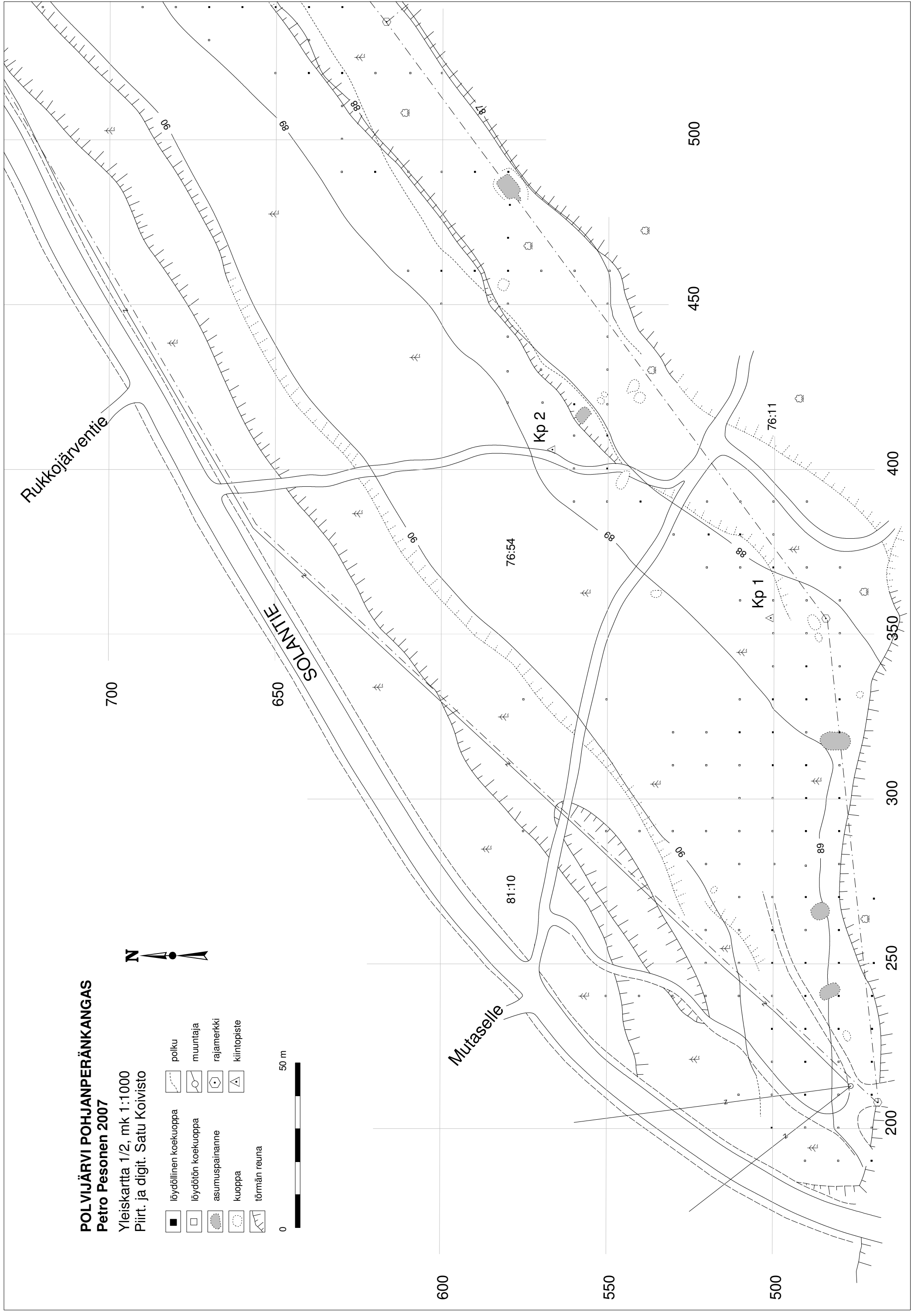

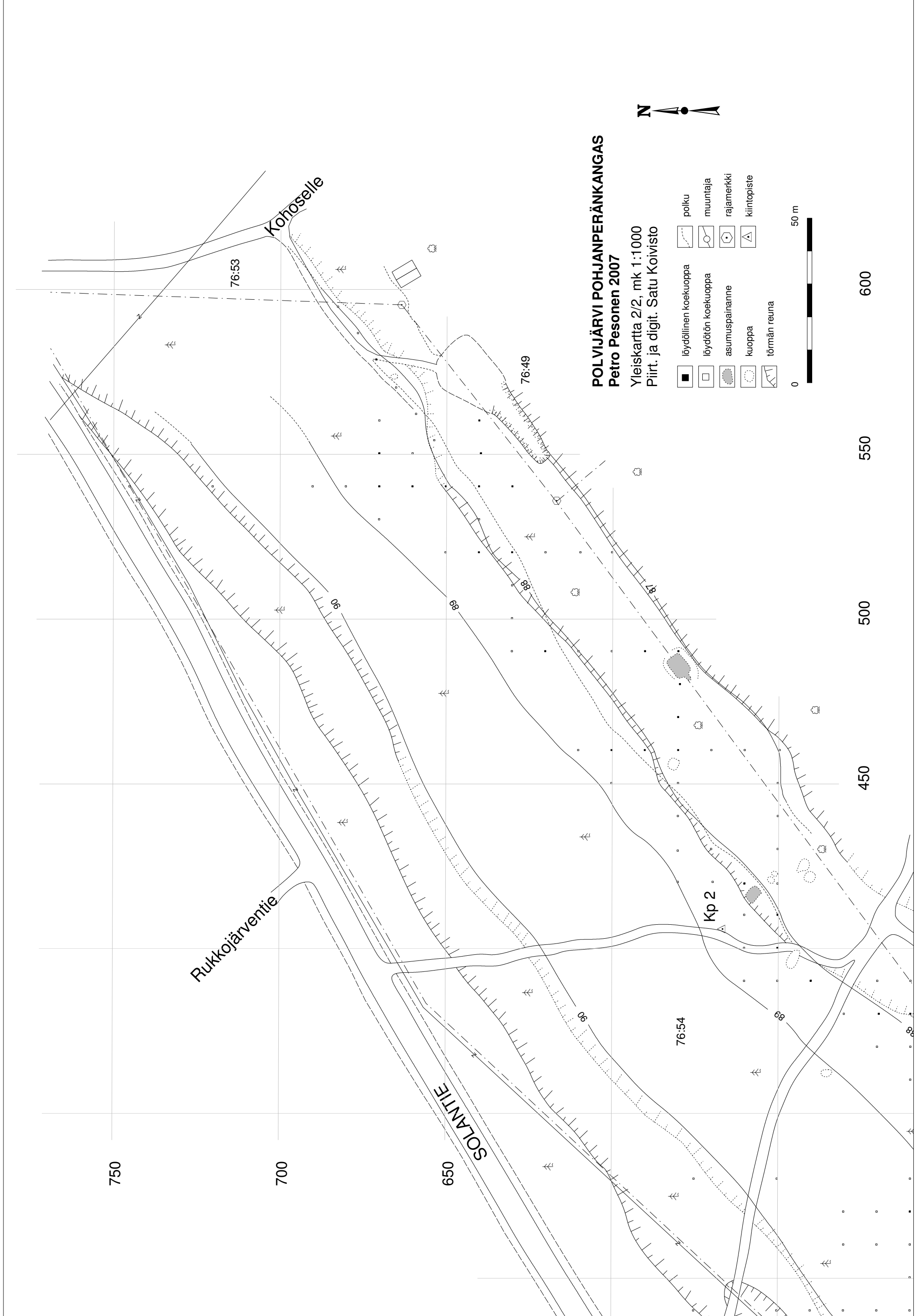
POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS
Petro Pesonen 2007

Yleiskartta 1/2, mk 1:1000
Piirt. ja digit. Satu Koivisto

	löydöllinen koekuoppa		polku
	löydötön koekuoppa		muuntaja
	asumuspainanne		rajamerkki
	kuoppa		kiintopiste
	törmän reuna		

POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS
Petro Pesonen 2007

Yleiskartta 2/2, mk 1:1000
 Piirt. ja digit. Satu Koivisto

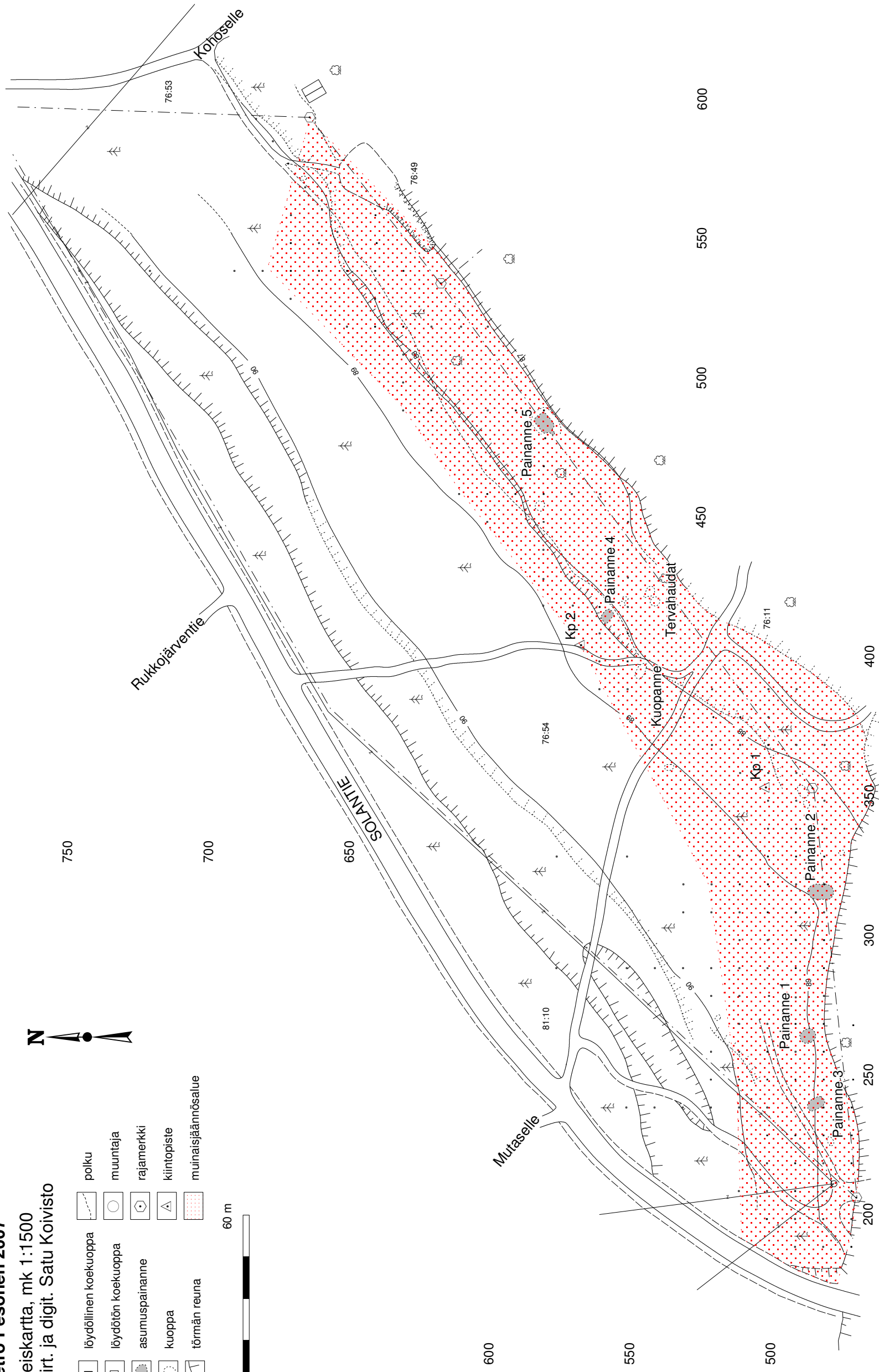
	löydöllinen koekuoppa		polku
	löydötön koekuoppa		muuntaja
	asumuspainanne		rajamerkki
	kuoppa		kiintopiste
	törmän reuna		

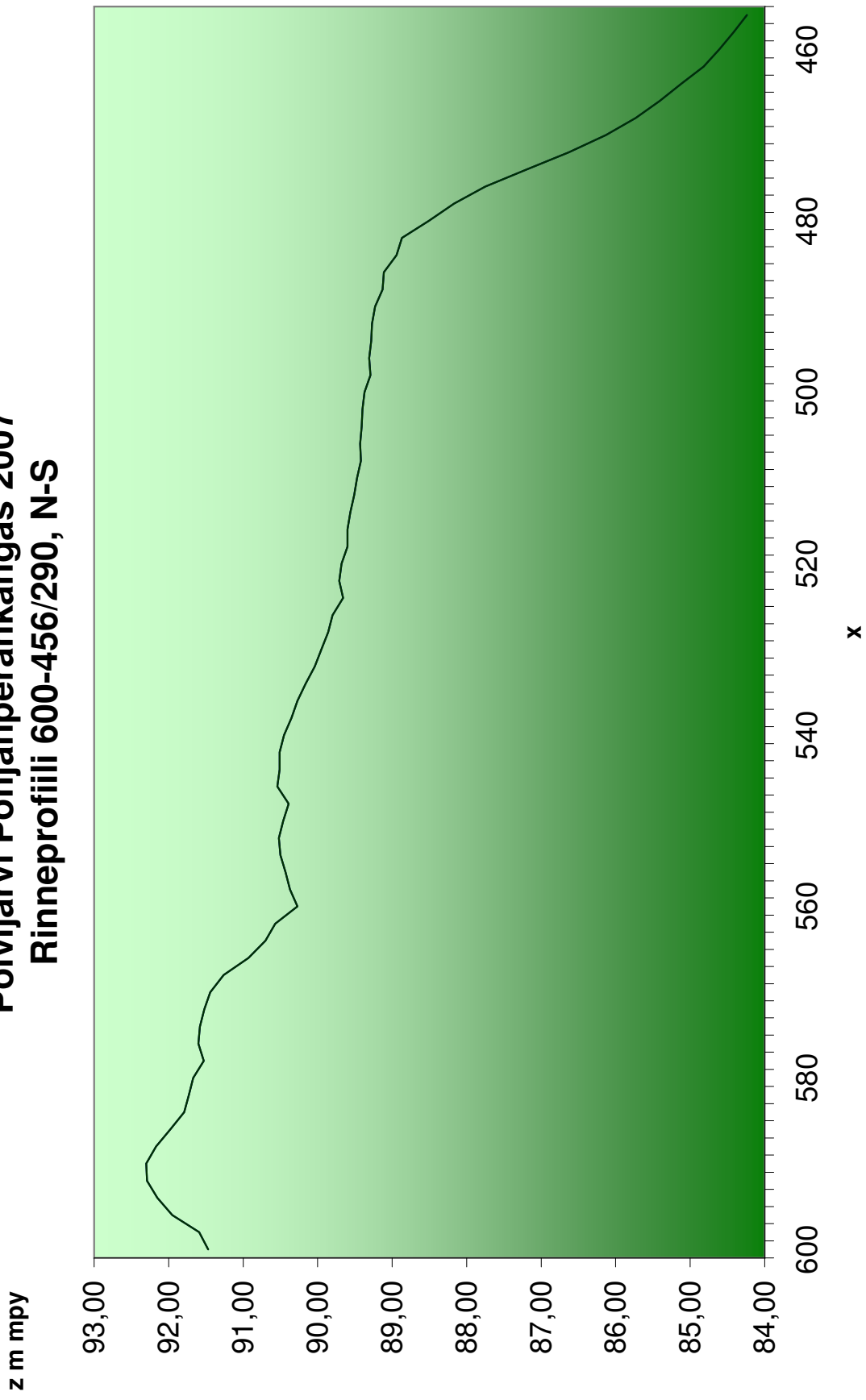
POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS
Petro Pesonen 2007

Yleiskartta, mk 1:1500
 Piirt. ja digit. Satu Koivisto

	löydöllinen koekuoppa		polku
	löydötön koekuoppa		muuntaja
	asumuspainanne		rajamerkki
	kuoppa		kiintopiste
	törmän reuna		muinaisjäännösalue

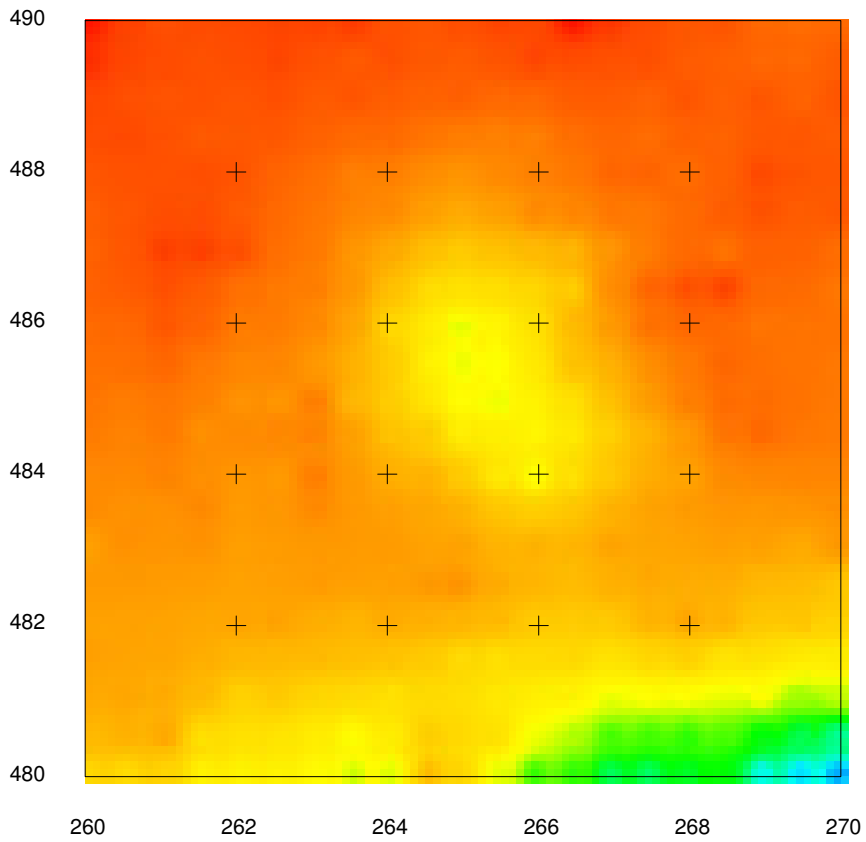
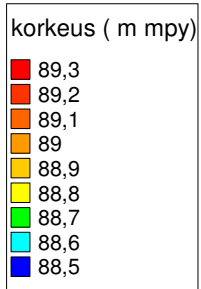
**Polvijärvi Pohjanperänkangas 2007
Rinneprofiili 600-456/290, N-S**

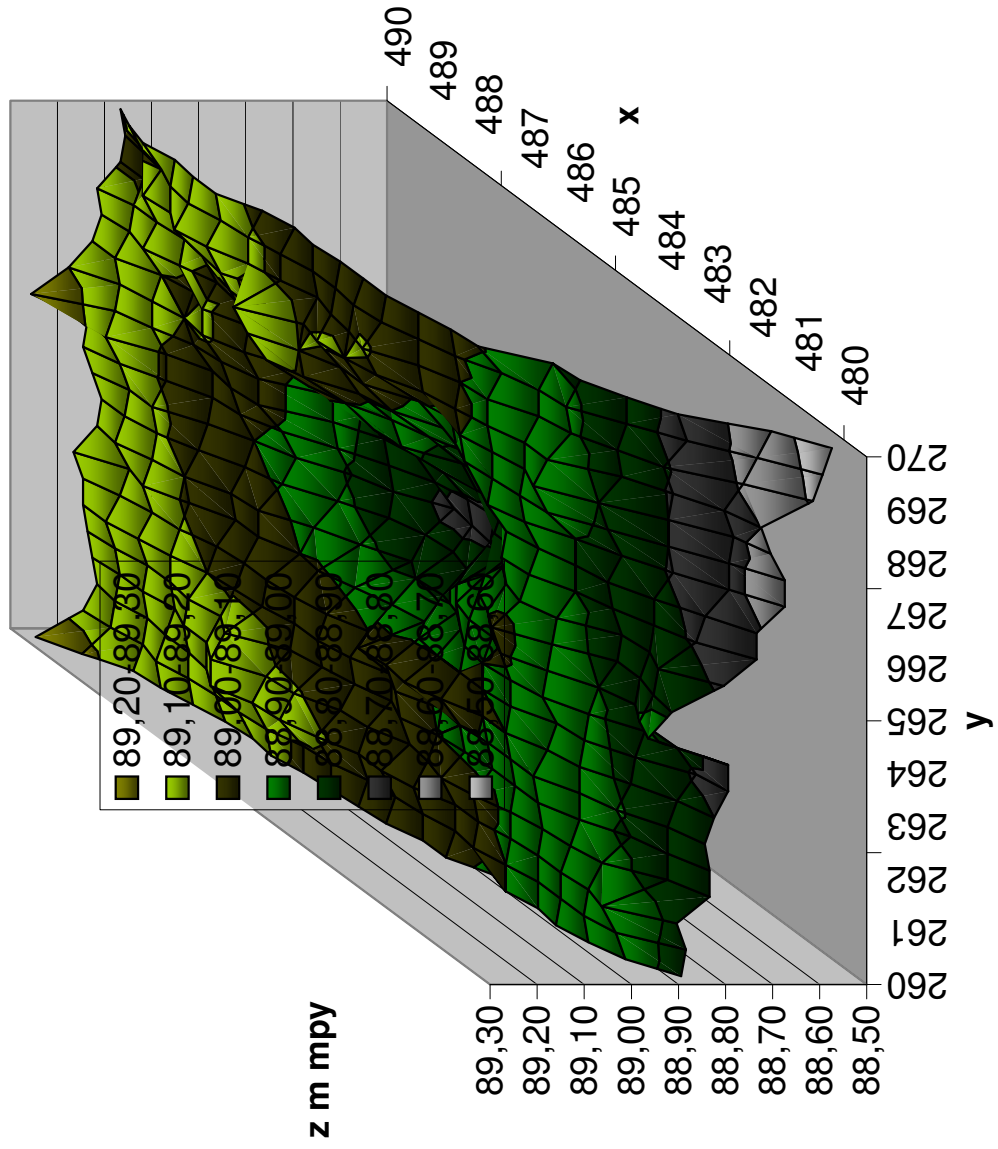
POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS

Petro Pesonen 2007

Vaaituskartta, mk 1:1000
Painanne 1
Piirt. Petro Pesonen

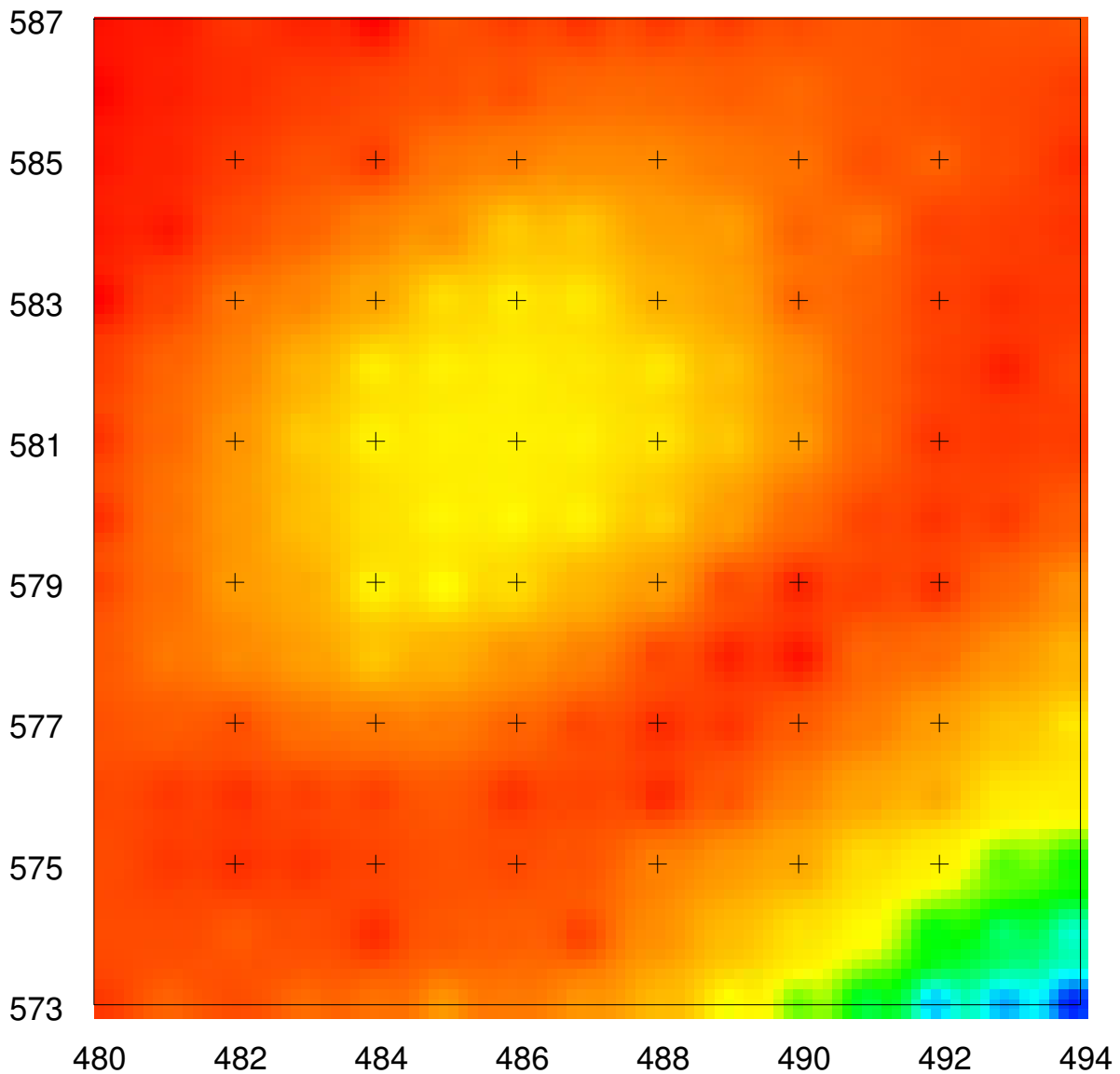
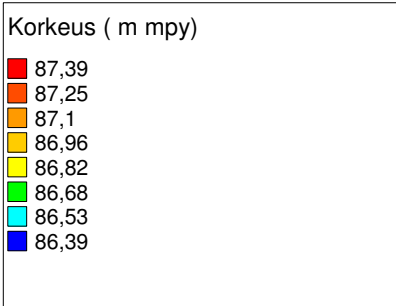

Polvijärvi Pohjanperänkangas, painanne 1

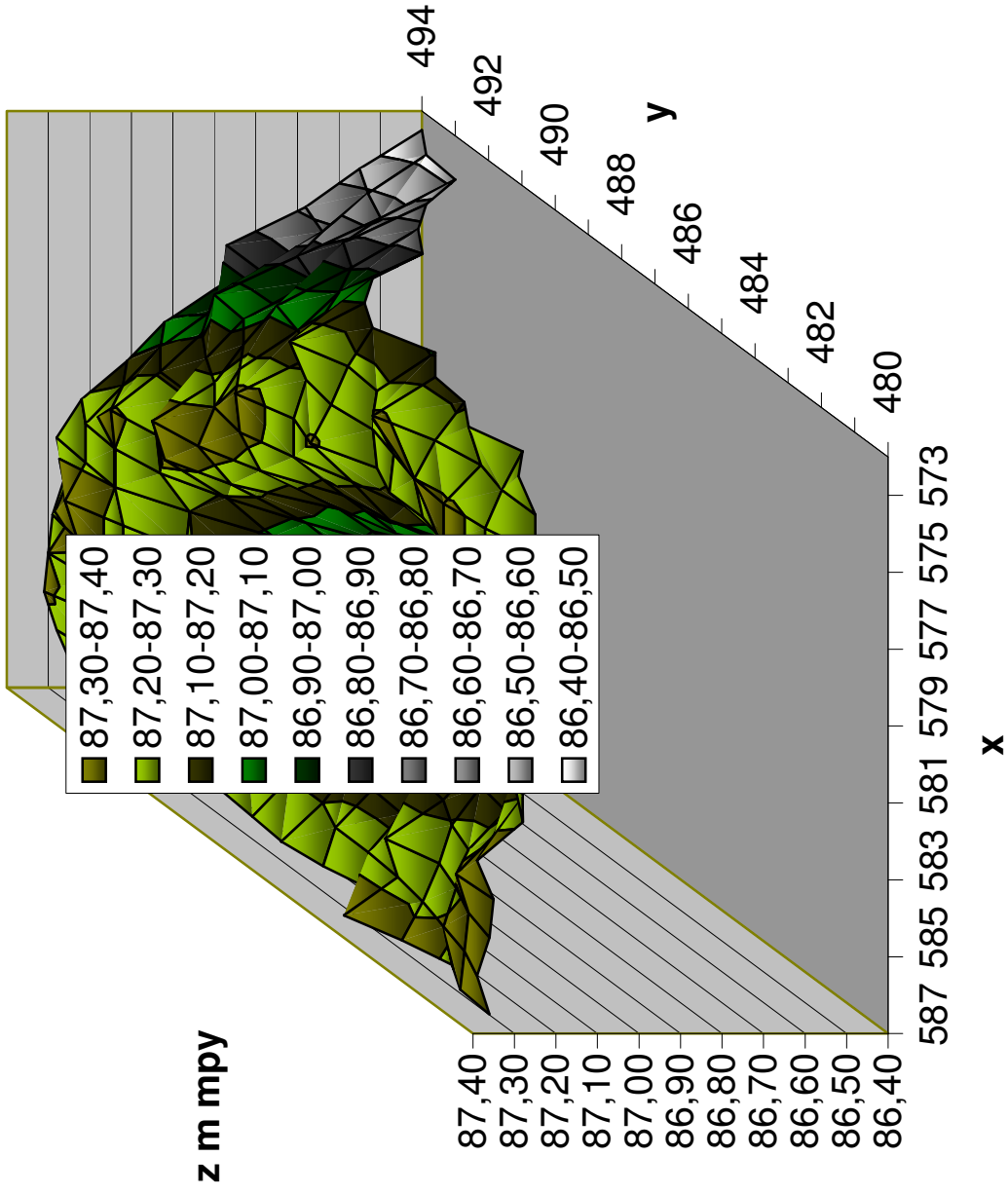

POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS
Petro Pesonen 2007

Vaaituskartta, mk 1:1000
Painanne 5
Piirt. Petro Pesonen

Polvijärvi Pohjanperänkangas 2007, painanne 5

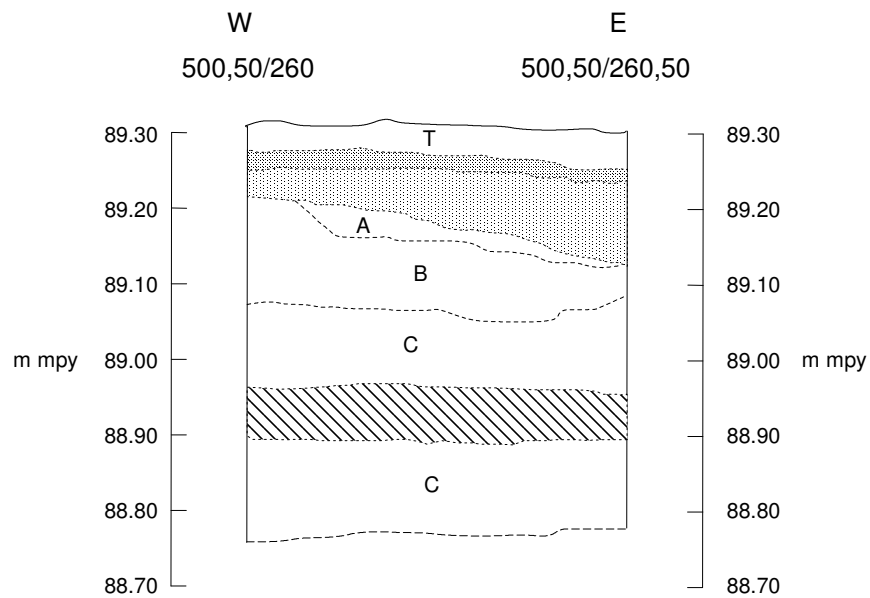

POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS
Petro Pesonen 2007

Profiilikartta 1:10
Koekuoppa 500/260
Piirt. ja digit. Satu Koivisto

- nokimaa
- vaalea nokimaa
- punertavan ruskea likamaa
- turve
- huuhtoutunut hiekka
- rikastunut hiekka
- puhdas vaalea hiekka
- korkeudet m mpy

POLVIJÄRVI POHJANPERÄNKANGAS

Petro Pesonen 2007

Profilikartta 1:10

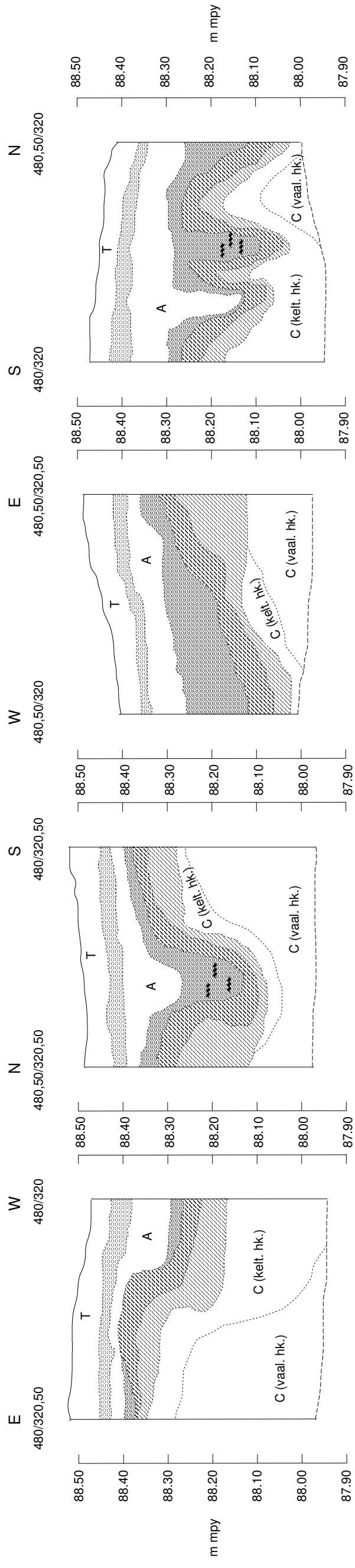
Koekuoppa 480/320

Piirt. ja digit. Satu Koivisto

0 50 cm

	nokimaa		A	huuhtoutunut hiekka
	tummanruskeaa liikamaa		C	puhdas pohjamaa
	ruskeaa liikamaa			ruostesaostuma
	vaaleanruskeaa liikamaa		88.20	korkeudet m mpy
	turve			

Kuva 1. Tutkimusalueen keskiosaa. W-E. Kuv. P. Pesonen (f. 144645)

Kuva 2. Iso asumuspainanne alueen keskiosassa. NE-SW. Kuv. P. Pesonen (f. 144656)

Kuva 3. Koekuoppaa 580/490 kaivetaan, Laija Simponen. NW-SE. Kuv. P. Pesonen (f. 144648)

*Kuva 4. Koekuopan
580/490 itäprofiili. W-E.
Kuv. P. Pesonen (f.
144649)*

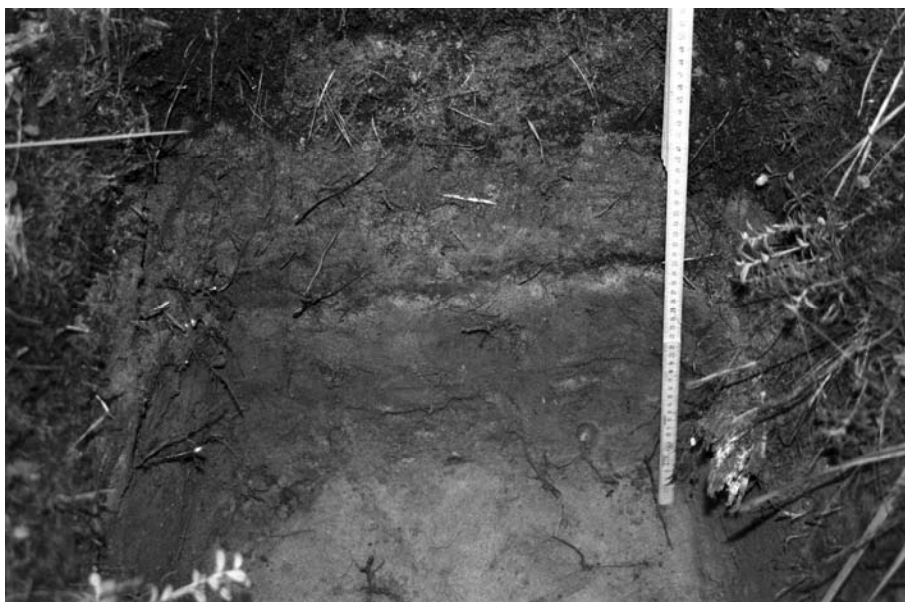
*Kuva 5. Yleiskarttaa
piirretään, Satu Koivisto.
Kuv. P. Pesonen (f.
144650)*

*Kuva 6. Koekuoppaa
550/460 kaivetaan, Satu
O'Ceallacháin. N-S. Kuv.
P. Pesonen (f. 144651)*

*Kuva 7. Koekuopan
670/540 länsiprofiili. E-W.
Kuv. P. Pesonen (f.
144653)*

*Kuva 8. Fossiilinen podso-
li koekuopan 480/310
eteläprofiilissa. N-S. Kuv.
P. Pesonen (f. 144654)*

*Kuva 9. Koekuopan
480/320 etelä- ja länsipro-
fiilit. NE-SW. Kuv. P. Pe-
sonen (f. 144655)*

*Kuva 10. Koekuoppaa
520/290 kaivetaan, Tiina
Kinnunen ja Satu Koivisto.
Kuv. P. Pesonen (f. 144657)*

*Kuva 11. Koekuopan
510/260 pohjoisprofiili,
jossa puhtaan hiekan alla
kulttuurikerros. S-N. Kuv. P.
Pesonen (f. 144659)*

*Kuva 12. Kivillä täytetty
kuoppa avattuna. SE-NW.
Kuv. P. Pesonen (f.
144660)*

Kuva 13. Viimeisiä kuoppia kaivetaan alueen länsiosassa. NE-SW. Kuv. P. Pesonen (f. 144662)

Kuva 14. Koekuoppaa 470/200 kaivetaan, Noora Taipale ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE. Kuv. P. Pesonen (f. 144663)

Kuva 15. Ryhmäkuva, vasemmalta Satu Koivisto, Tiina Kinnunen, Noora Taipale, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. Kuv. P. Pesonen (f. 144664)